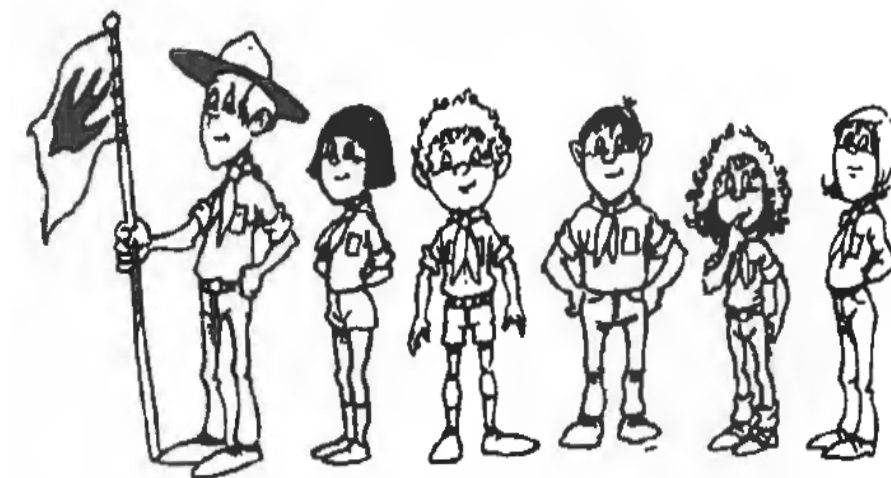

Lejrarkitekt

Spejdernes håndbog

Udgave 1, 2023

Der er "lånt" tekst og billeder fra:

<https://dds.dk/artikel/guide-vaelg-det-rigtige-telt>

Hej Mini, 2000

Hej spejder, 1993

Den lille spejderbog, 1940

Spejderlex, 1998

Impuls, Lejretablering 0,2, marts 1975

Brandsikkerhed i teltlejligheder, 2004

Samlet af Don Juul Madsen

Hej spejder!

Velkommen til.

Dine ledere har valgt, at du skal bruge nogle møder på mærket "Lejrarkitekt".

At kunne planlægge og opbygge en lejreplads, som en patrulje, gren eller som en gruppe, er meget vigtigt hvis du ønsker at kunne deltage i nogle gode spejderlejre. Du vil i dette hæfte få nogle små fif, som du kan bruge når du sammen med de andre i patruljen skal planlægge jeres næste spejderlejre.

Indholdsfortegnelse:

Indhold

Formålet med denne håndbog og "Lejrarkitekt" mærket:	5
Emner:	6
Planlægning af en spejderlejr:	7
Madplaner:	10
Weekendturen	11
Hvad skal du huske på, når I skal på weekendtur!	11
Personlig udstyr til en weekendtur:	17
Patruljeudstyr til en weekendtur:	19
Madvare til Weekendtur:	20
Opgave weekendtur- personlige ting:	24
Opgave weekendtur- patrulje udstyr:	26
Opgave weekendtur- mad:	28
På ugelejr:	31
Hvad skal vi have med af udstyr:	31
Nødvendigt udstyr på en spejderlejr:	34
Personligt udstyr	34
Tøj:	34
Udstyr:	35
Til patruljekassen:	37
Opgave: patruljekassen.	40
Om telte:	43
Det traditionelle spejdertelt	43
Tunneltelt	44
Lavvu	46
Om kondens i telte	47
Sådan slås et patruljetelt op.	49
Sådan pakkes teltet sammen	52
Opgave: hvilke telte kender du?	55
Opbygger en lejreplads:	56
Sikkerhedsregler ved lejreetablering.	59
Nødvendige ting.	62
Ting som er gode at have:	62
Hvad skal jeg så bygge?	63

Hvordan lære jeg at bygge alle disse ting?.....	64
Inden man bygger:	66
Tegning af lejreplads	69
Mål på tegningen til mål på lejrepladsen:	72
Lejrepladsmodellen:	76
Opgave: lejrindretning	79
Elementer i lejreetablering:	81
Om køkkenbordet.	81
Om spisebord.	82
Om huggeplads.....	84
Om bålplads:.....	86
Om spildevandshul:	88
Om affaldsstativ:	90
Om område til telt/telte:.....	91
Om overdækning til køkken- og spisebord:	92
Om opvaskebord:	93
Om indhegning omkring lejrepladsen:	94
Om gammelmandsild:	95
Om rygsæk og sko holder:.....	96
Om brændeskjul:	97
Om indgangsportal/tårn:.....	98
Om raftesofaer til bålet:	100
Om overdækket bålplads:	101
Om vaskeplads:	102
Løsninger:	103
PATRULJEKASSE – løsning - hvad skal der være i den?	103
Hvad skal ikke med!!!	105
Inden man bygger - løsning:	106
Egne noter:	107

Formålet med denne håndbog og "Lejrarkitekt" mærket:

Formålet med denne spejderhåndbog er, at dig en mulighed for at kunne planlægge opbygning af en lejr.

Når du har gennemgået denne spejderhåndbog vil du have en ide om hvordan du planlægger til en weekendtur, pakker udstyr til en sommerlejr og ved hvordan man bygger de mest normale ting på en patruljelejrplads.

– Det er jo ikke alt som din leder behøver at blande sig i. 😊

Emner:

Du vil i dette hæfte stifte bekendtskab med:

- Hvordan du skal pakke en patruljekassen, og hvad du skal huske at have med.
- Hvor og hvordan du skal slå et telt op.
- Hvad de forskellige spejdertelte er egnet til.
- Hvordan du, sammen med din patrulje, indretter og opbygger en lejreplads
- Hvordan du opbygger huggeplads, opvaskeplads samt bygge bord til spisning og madlavning.
- Hvordan du laver en bålplads, og laver en madplan.

Planlægning af en spejderlejr:

Du har sammen med din patrulje, eller også har din leder, valgt at I skal på spejderlejr. Du skal sammen med din patrulje planlægge jeres tur.

Her er en liste over nogle spørgsmål som I skal tænke over, når I planlægger jeres spejderlejr:

- Hvem skal med?
- Type af tur?
- Hvor skal I hen?
- Hvad skal I se/opleve imens I er på tur?
- Hvordan skal I komme frem til det sted hvor spejderlejren skal foregå? (gå, cykle, bus, tog?)
- Hvilke telte skal I have med?

- Hvad skal I have af spise?
- Hvad skal I have med af udstyr?
- Hvordan får I jeres udstyr hen til spejderlejren.
- Har I husket førstehjælpskasse og jeres sundhedskort?
- Skal I selv købe ind til spejderlejren eller er det jeres leder som skal stå for den del af opgave?
- Hvad skal jeres lejreplads indeholde? (hvad skal I bygge)

Mange af disse spørgsmål, er nogle som jeres ledere vil tage sig af, og beslutte på jeres vegne. Snak med jeres ledere om hvilke beslutninger som I selv skal svarer på.

De spørgsmål som I selv bør finde et svar på er:

- Hvad skal I have af spise?
- Hvad skal I have med af udstyr?
- Hvad skal jeres lejreplads indeholde?

Når I har lige tænkt over disse spørgsmål, og diskuterer hvad svarene er på spørgsmålene er, så skal I skrive dem ned. I skal nu finde ud af hvem i patruljen som skal være ansvarlig for at stå for at løse opgaverne.

Madplaner:

Hvad skal I have af spise, hvordan vil I lave jeres mad, skal det være over bål, over gas, gril, ovn eller?

Det er vigtigt at I tænker over hvad I skal have af spise. I skal lave mad morgen, middag og aften.

I kan kigge i forskellige spejder kokebøger for inspiration f.eks.

<https://dds.dk/sites/default/files/2017-06/Spejdernes-kokebog-09052017.pdf>

<https://spejderne.dk/wp-content/uploads/2022/08/kokebog-dk-final-1.pdf>

Weekendturen

I dette afsnit vil du lære lidt om hvordan du planlægger en weekendtur. Da en weekendtur kun er fra fredag eftermiddag/aften til søndag eftermiddag, så er det ikke nødvendigt at tage en masse udstyr med. Pak kun det udstyr som er nødvendigt!

Hvad skal du huske på, når I skal på weekendtur!

Hvilken type af weekendtur har I tænkt jer i lave?

- skal det være en vandretur?
- en kanotur?
- overnatning i shelter?
- overnatning i patruljetelt?
- skal I lave mad over bål?
- på spritkomfur?

Jeres valg af hvilken type af weekendtur I ønsker at lave, bestemmer hvor meget og hvad som I skal have med af udstyr. Det er derfor ikke muligt at lave en færdig liste over hvad I skal have med, men I kan få en liste over nogle ting som I skal tænke over, når I planlægger jeres tur.

Liste over gode spørgsmål

- Hvor vil I hen?
- Hvornår vil I tage af sted og komme hjem?
- Hvordan vil I komme der hen?
- Hvordan vil I sove?
- Hvad vil I have af spise?
- Hvordan vil I lave maden?
- Hvad vil I opleve noget imens I er på tur?

Start med at lave en liste over det/de steder som I gerne vil besøge.

Beslut hvordan I skal komme der hen, vil I gå, tage toget, cyklen eller sejle? Find ud af hvornår I kan tage af sted, og hvornår I ønsker at være tilbage.

Vil I sove i telt, bivuak, shelter, hængekøje eller?

Vil I leve af rugbrød i en helt weekend,
eller skal det være en gourmet weekend
med 6 rette mad?

Hvordan vil I lave maden? skal den være
rå, lavet over bål, på spritkomfur i
jordovn eller?

Skal jeres tur "bare" være for at komme
ud og sove i naturen, eller skal I
lave/opleve noget imens I er på
Weekendtur, vil I bygge et køkkenbord,
gå på museum eller?

Opgave: Lave en liste over en weekendtur.

Den kunne se således ud:

Vi skal på tur

Vi skal på tur til: Gribskov, Hvidkilde

Typen af tur: tog tur til Hillerød og vandreture ud til Hvidkilde.

Vi tager afsted: fredag klokken 18:00 fra Helsingør station

Vi er tilbage: Søndag kl 16:00 på Helsingør station.

Vi skal sove i: hængekøjer som vi hænger op mellem træerne.

Vi skal lave mad på: Sprittrangia, og vi skal teste om vi kan bage brød på trangia.

Vi skal opleve: Slottet i Hillerød

Nu er det din tur til at lave en liste!

En beskrivelse af en weekendtur kan være meget kort (se eksempel), eller den kan være meget detaljeret. Det er op til dig, og din patrulje, at bestemme hvor mange oplysninger som du/I har brug for, når du/I skal planlægge en weekendtur.

For at du ikke skal stå på helt bar bund, når du skal planlægge din næste weekendtur, så er der næste afsnit nogle lister over ting og udstyr som I "altid" bør have med når I skal på tur.

Listerne er delt op i følgende emner:

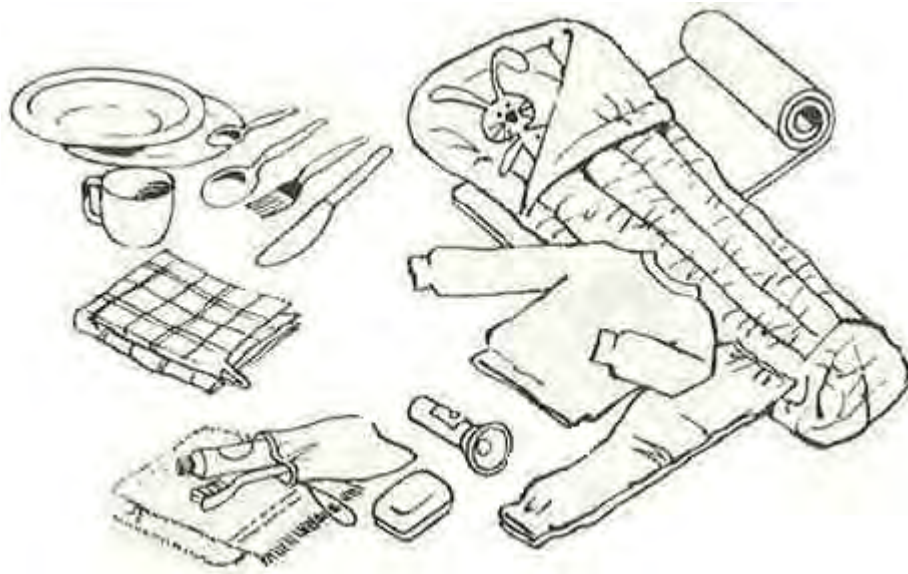
- Personlig udstyr.
- Patruljeudstyr.
- Mad.

Personlig udstyr til en weekendtur:

Når du skal på en weekendtur så skal du ikke have for meget med, prøv at se hvor lidt udstyr som du har brug for.

- Sovepose.
- Liggeunderlag.
- Tandbørste.
- Tandpasta.
- Sundhedskort.
- Medicin (hvis det er noget som du tager dagligt).
- Et par ekstra strømper.
- Et ekstra par underbukser.
- En ekstra undertrøje.
- En varm trøje (det kan blive koldt om aften).
- Bestik.
- Tallerken(dyb) eller en stor mug.
- Mug.

- Regnjakke og regnbukser.
- Uniform og spejderdolk.
- Drikkedunk.

Patruljeudstyr til en weekendtur:

- 2 bålgrøder eller spritkomfur.
- Førstehjælpskasse.
- Hånd sæbe.
- Opvaskemiddel.
- Opvaskebørste.
- Skærebræt.
- Dåseåbner (hvis I har mad på dåse med)
- Grydesker (2 stk.).
- Telt (hvis I skal sove i telt).
- Viskestykke (2 stk.).
- Tændstikker.
- Vanddunk (med vand).
- Affaldssæk.
- Toilet papir.

Madvare til Weekendtur:

I skal have mad med til.

- Aftensmad fredag.
- Hygge fredag?
- Morgenmad lørdag.
- Frokost lørdag.
- Aftensmad lørdag.
- Hygge lørdag?
- Morgenmad søndag.
- Frokost søndag.

Forslag til mad på en weekendtur.

Fredag aften: Der har I ikke tid til at lave det helt store, det skal være hurtigt og det skal være nemt.

- Brændekærlighed med pulverkartoffelmos

Lørdag morgen: havregrød, te, og en skinke/ost, toast.

Lørdag middag: rugbrødsmadder med ost, leverpostej, tun, makrel.

Lørdag aften: svensk pølseret.

Søndag morgen: havregrød, te, og en skinke/ost toast.

Søndag middag: rugbrødsmadder med ost, leverpostej, tun, makrel.

Husk at det er jer som bestemmer hvad I vil have af spise. Det er bare et forslag!

Husk at madvarer kommer i forskellige typer af emballage. Der er ingen grund til at slæbe glas og dåser med, hvis I kan få maden i en papkarton.

Husk på at Du skal bære dit eget udstyr, din andel af patruljeudstyret og Din andel af maden.

Hvis I vil opleve, eller lave noget særligt mad, så kan det være at I skal have noget mere udstyr med. Husk at I skal selv slæbe jeres udstyr, så tag ikke mere med end hvad som er nødvendigt.

Skriv op de personlige ting som du skal have med på en weekendtur (sovepose, tallerken m.m.).

Udstyr

Vægt

[illegible]

Hvor mange ting har du på din listen?

Hvor meget vejer dine ting i alt?

Har du virkelig brug for det hele?

Skriv op det patrulje udstyr som I vil have med på en weekendtur (gryder, vanddunk m.f.)

[illegible]

Hvor mange ting har I på jeres listen?

Hvor meget vejer de forskellige patrulje
ting i alt?

Har I virkelig brug for det hele?

Opgave weekendtur- mad:

Skriv op hvilke madvare som I vil have med på en weekendtur

Skriv op hvor meget de enkelte madvare
vejer.

[illegible]

Hvor mange madvarer har I på jeres listen?

Hvor meget vejer madvarerne i alt?

Har I virkelig brug for det hele?

Opgave weekendtur

Nu hvor du har fundet ud af hvad du og patruljen skal have med, du har listet det op og du har vejet hvor meget du skal have med selv, som patrulje og jeres med.

Vægten af dit eget udstyr _____kg

Vægten af din del af

patruljeudstyret _____kg

Vægten af din del af maden _____kg

Hvor mange kg skal du bære på? _____

Hvor langt kan du bære din vægt? kig dine ting igennem igen, og se om du virkelig behøver det hele.

På ugelejr:

Hvad skal vi have med af udstyr

Der findes ikke en fast liste over alt det udstyr som man skal have med når man skal på lejre, da det kommer meget an på hvor man skal hen, hvilken type af lejre man skal på og på traditioner i din gruppe. Hvis man skal på kano tur skal man ikke have det samme med som hvis man skal på spejdernes lejre.

Dog skal man ”altid” have det følgende med:

- Personligt udstyr (strømper, bukser, T-shirt, undertøj, tandbørste m.m.).
- Fællesudstyr (køkkenknive, skål, gryder m.m.).
- Noget at sove i (kit-kat telt, fjeldtelt, presning m.m.).
- Mad og drikke.

Nogle af disse ting kan dine ledere hjælpe dig med at få pakket og få transporteret frem til stedet hvor I skal afholde sommerlejlighed.

I resten af denne bog vil vi antage, at vi skal på sommerlejr og vi skal bo det samme sted under hele lejren.

Nødvendigt udstyr på en spejderlejr:

Personligt udstyr

Dette er en bruttoliste over, hvad der er en god idé at pakke i en rygsæk til en spejderlejr. Hvor meget tøj og hvilket udstyr du skal have med, varierer selvfølgelig i forhold til årstiden, turens varighed og destination.

Tøj:

- . Uniform
- . Tørklæde
- . Vandresandaler
- . Gode støvler
- . Strømper
- . Undertøj
- . Badetøj
- . T-shirts

- . Jake
- . Varme trøje
- . Shorts
- . Lange bukser
- . Regntøj

Udstyr:

- . Sovepose
- . Liggeunderlag
- . Lagenpose
- . Spejderkniv
- . Håndklæde
- . Toiletgrej (så lidt som muligt)
- . Spisegrej (bestik, tallerkner og kop)
- . Viskestykker
- . Sangbog

- . Skrivegrej og papir
- . Pandelygte/lommelygte
- . Nattøj
- . Vandflaske
- . Sygesikringsbevis/Sundhedskort

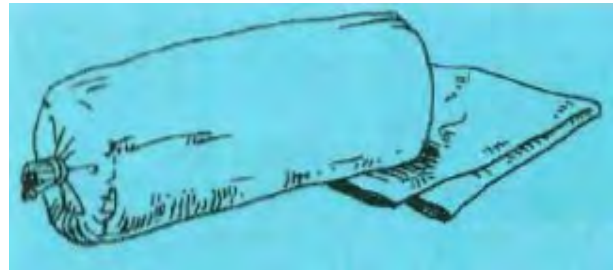

Til patruljekassen

Enhver patrulje, om det er en junior- eller tropspatrulje, så har de deres egen patruljekasse, som indeholder alle de ting, materialer og udstyr som er nødvendige for at patruljen kan tage på tur, om det er en weekend eller en hel sommerlejr. Nogle spejdergrupper har hver patrulje deres egen kasse hvor patruljens navn står på og hvor I, i patruljen selv er ansvarlig for at holde udstyret ved lige, og i orden. I andre grupper pakker man bare en patruljekasse med det udstyr som der skal bruges på weekend eller sommerlejren. Der er fordele og ulemper ved begge metoder.

Dette er en bruttoliste over, hvad der er en god idé at pakke i en patruljekasse til en spejderlejr.

- . Telt (helst Kitkat telt/bommuldstelt)
- . Førstehjælpskasse
- . Økse
- . Spade
- . Sav
- . Mukkert
- . Gryder og pander
- . Brun sæbe
- . Flagermuslygter
- . Lampeolie eller petroleum
- . Tændstikker
- . Karklude
- . Toiletpapir
- . Besnøringsnor
- . Skærebræt

- . Piskeris
- . Paletkniv
- . Grydeskeer
- . Skrælleknive
- . Urtekniv
- . Dåseåbner
- . Plastikskåle
- . Opvaskebørste
- . Grydesvamp
- . Opvaskebalje
- . Opvaskemiddel
- . Vanddunk
- . Affaldssække

Opgave: patruljekassen.

Hvad skal man have med på tur?

Opgaven er at finde ud af hvilket af de forskellige typer at udstyr og materialer som skal være i en patruljekasse og hvad der ikke skal være i en patruljekasse.

Sæt en ring rundt om de ting som skal med.

Brødkniv	Boombox	Pande
Øl	1,5 liter cola	Salt og peber
Målebægere	Motorsav	Brun sæbe
Kokkekniv	Skrællekniv	Urteknive
100 stk. Anders And blade	1 komplet Førstehjælps – kasse	Alufolie
Rivejern	Fileteringskniv	Sofa
Ostehøvl	Køkkensaks	Slibesten

1 rulle med små fryseposer	Dåseåbner	5 kg blandet slik
Kastestjerner	Håndøkser	Skærebræt (kød og grøntsager)
Bamse	Mobiltelefon Computerspil.	Sigte Opvaskebaljer, 2 stk.
Krydderier	Sukker	Svømmepøl
Røreskåle, plast	Terrassevarmer	Arbejdshandsker
Håndvask	Bøjlesav	Grydeløftere
Piskeris	Båljern til at stille gryderne på.	Grydesæt, stor/mellem/lille og låg
Opøseske	Paletkniv, træ/stål/plast	Foldevanddunk
Stål-opvaskesvampe	En hovedpude	Opvaskebørster

Grydeskeer, lange af plast/træ	Flere tændstikæsker	Højtaler
Dørslag	Mikrobølgeovn	1 flaske petroleum/ lampeolie
Veber gril	Foldespade	Potteplante
Petroleums- lamper	Havebord	Viskestykker
Lille søster eller lille bror	Husholdningsfilm	Opvaskemaskine
Pløkkehammer	Computer	Forlængerledning
1 rulle sorte affaldssække	Hængekøje	Emhætte
Skolebøger	Mukkert	Generator
Besnøringsnor	Karklude	Toiletpapir

Om telte:

Det traditionelle spejdertelt

Der findes mange forskellige typer af telte. De forskellige telte har forskellige fordele og ulemper. Det "traditionelle" spejdertelt (Kitkat-teltet) er lavet af bomuld og har den fordel at det kan ånde. Det betyder at vanddamp og fugt kan pacere igennem teltduen og teltet føles tørt og rart. Desværre er teltet meget tungt, og det kræver at man er flere spejder om at rejse det og taget det ned igen.

Teltet har også den fordel at man kan rulle sider og enderne op, og kan på den måde få luftet teltet ud.

Tunneltelt

Er egnet til sommerlejlre, hvor man vandrer med teltet fra sted til sted. Et typisk eksempel er fjorten dages vandring i fjeldene i Norge, hvor alt udstyr, fra mad til telt, bæres i rygsækken.

Teltet har typisk en lav vægt og god vindstabilitet set i forhold til, hvor meget plads der er i teltet. Der er normalt nemme at slå op, og de generelt har en stor apsis til patruljens udstyr.

Ulemper er der dog også. Du skal have mange pløkke og barduner i teltet for at ride en storm af, og tunnelkonstruktionen er optimeret til at

tage vinden ind fra de to ender og ikke siden. Det fungerer fint, hvis vinden ikke skifter, men vi er jo som bekendt ikke herre over vejret.

Tunnelteltet have en tendens til at virke klaustrofobiske på anden dagen i heldagsregn, da det er svært at sidde 2, eller 3, spejder op i teltet på samme tid. Dertil kommer, at yderteltet skal trækkes langt ned mod jorden for at få konstruktionen til at stå ordentligt. Da tunneltelte normalt er lavet kunststoffer og det kan give problemer med kondens.

Lavvu

Lavvuen eller kåten teltet - kært barn har mange navne.

Egenvægten på kåterne er typisk lav, og de er lette og hurtigere at rejse.

Komforten er i top, da der er fuld ståhøjde og god udnyttelse af grundarealet. Lavvu-konstruktionen gør, at det både kan bruges som overnatnings- og samlingszelt. Og så kan man ofte have et ildsted eller en kamin i midten - en evne, der gør det til et oplagt vintertelt. Ulempen ved konstruktionen er vindstabiliteten. Den er ok, hvis du ikke skal ud og ligge i den hårde vind på fjeldet eller kan finde mindre vindpåvirkede områder at slå teltet op i.

Om kondens i telte

Langt de fleste telte er vandtætte, men alligevel kan du opleve at vågne op i et telt, der er fyldt med vand og fugt

Årsagen til dette er som regel kondens, og meget sjældent et utæt telt.

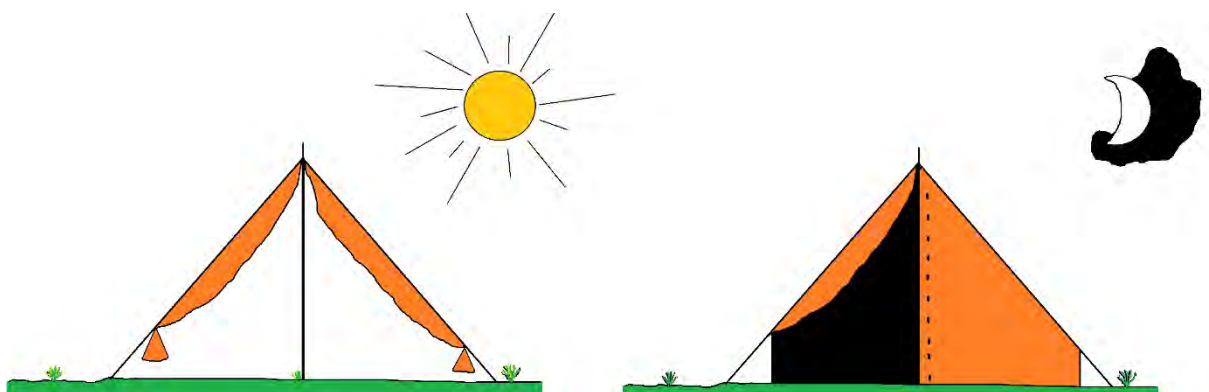
Tværtimod er kondens et sikkert tegn på, at teltet rent faktisk er tæt – og måske endda for tæt.

Der er 4 hovedårsager til dannelse af kondens i teltet.

1. Madlavning i teltet – undgå så vidt muligt dette, da fugten sjældent kan slippe ud. Åben ild og telte er ikke en god ide.
2. Udånding og sved, mens du sover. I løbet af natten afgiver du 0,5 – 1,5 liter væske gennem udånding og sved.

3. Fugt fra jorden – den absolut største synder i kondensdannelsen er fugt, der stiger op fra jorden. Undgå derfor så vidt muligt at slå teltet op på fugtig undergrund, da dette maksimerer kondensdannelsen. Du kan dog relativt nemt undgå denne kondens ved, at lægge en presenning i teltets apsis.
4. Tøjtørring i teltet – har du vådt tøj med ind i teltet, kan du dårligt undgå, at der dannes kondens, når tøjet tørrer.

Den bedste måde at undgå kondens på, er at sikre bedst mulig ventilation i teltet. Brug derfor alle ventilationskanaler, og luk først teltet til, når det er absolut nødvendigt.

Sådan slås et patruljetelt op.

1. Teltet tages ud af posen, underlage fjernes, teltet lægges på posen, så det ikke rør jorden.
2. Tæl pløkke og stænger inden I rejser teltet og sørg for at have lige så mange med hjem igen.
3. Underlaget breddes ud, hvor teltet skal stå.
4. Teltet breddes ud på underlaget.
5. Pløkker sættes i græskanten på teltet og underlanget – husk at lukke dørene i teltet.
6. Stængerne sættes ind og endebardunerne rettes ind, så de står parallelt med teltrygningen.

7. Hjørne og sidebarduner anbringes og strammes op. Husk at alle i bardunerne udgår fra midten af teltet.

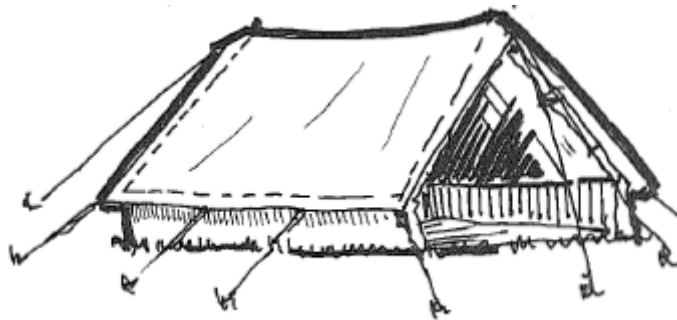

8. Topstykkerne sættes oven på stængernes spids og overlæggeren lægges på.

9. Oversejlet lægges på over, overlæggeren – pas på ikke at rive hul i oversejlet.

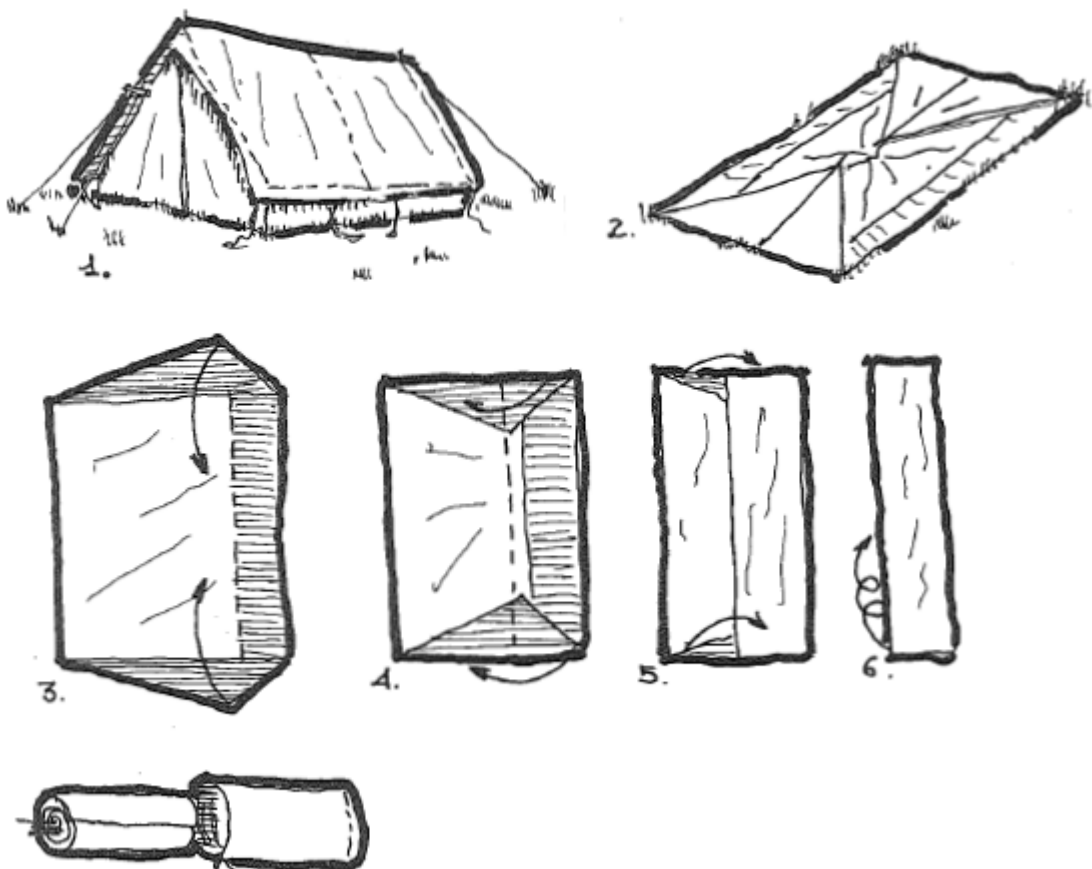
10. Bardunerne sættes i og strammes op. Først endebardunerne, så hjørnebardunerne og til sidst sidebardunerne.

Sådan pakkes teltet sammen

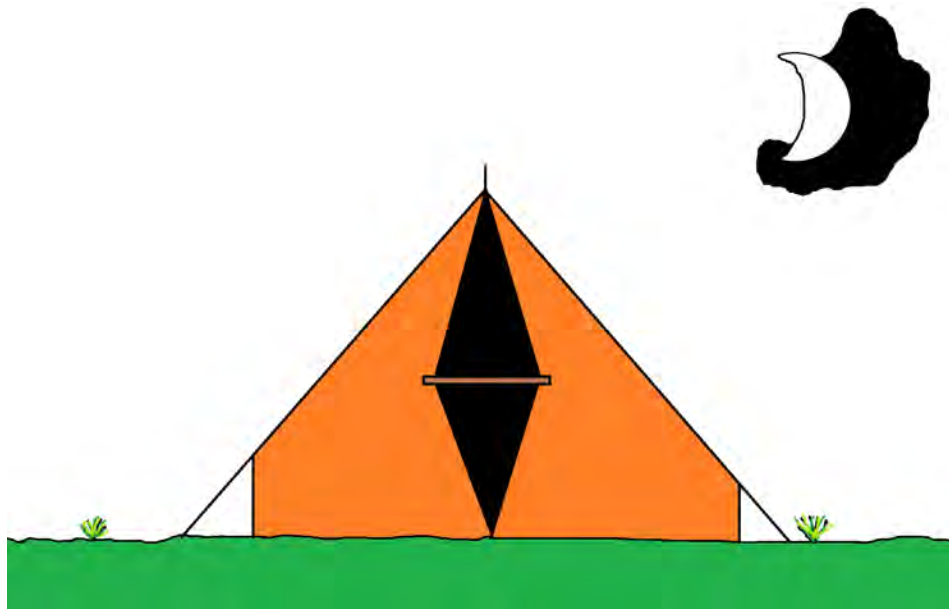
11. Ende-, Side- og hjørnebarduner på oversejlet fjernes. Pløkkerne ligges i posen.
12. Oversejlet trækkes forsigtigt af. Overlæggeren og topstykker fjernes og pakkes sammen.
13. Side- og hjørnebarduner på teltet fjernes og pløkkerne ligges i posen.
14. Endebardunerne på teltet fjernes, og pløkkerne ligges i posen.
15. Græskantpløkkerne fjernes på teltet og pløkker fra underlaget fjernes, pløkkerne ligges i posen.
16. Stængerne fjernes og teltet ligges ned på underlaget.
17. Teltes foldes 3 gange på langs. Pløkker renses og tælles. Stængerne kommes i deres pose.

18. Oversejlet foldes og rulles stramt sammen med stængerne til overlæggeren og kommes i posen sammen med posen med pløkker.
19. Teltet og stænger rulles stramt sammen og kommes i posen. Posen med pløkker kommes ned i teltposen.
20. Underlaget foldes pænt sammen (kan evt. rulles sammen med teltet)

Våde og fugtige telte skal hændes til tørre når I kommer hjem til spejderhytten.

Selv hvis det er dårligt vejr så er der brug for at blive luftet ud. Snit en pind som kan holdet teltet åbent.

Opgave: hvilke telte kender du?

Hvor mange forskellige typer af telte har du prøvet at slå op og pakke ned igen?

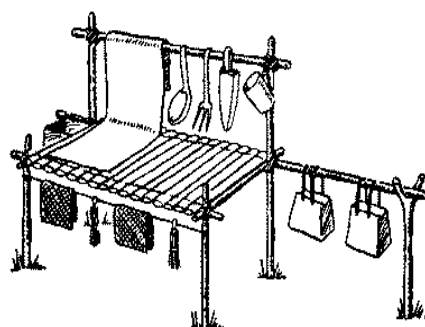
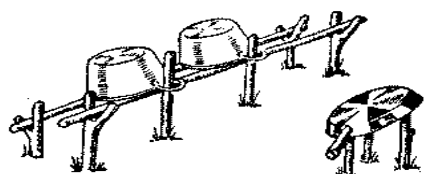
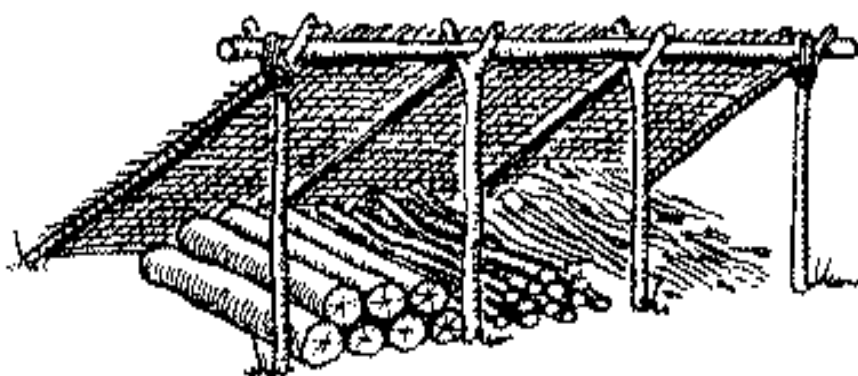
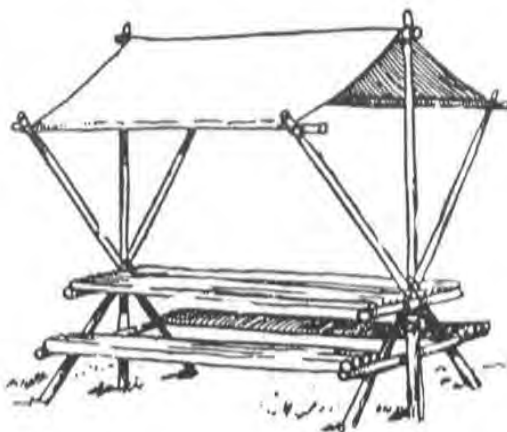

Opbygger en lejreplads:

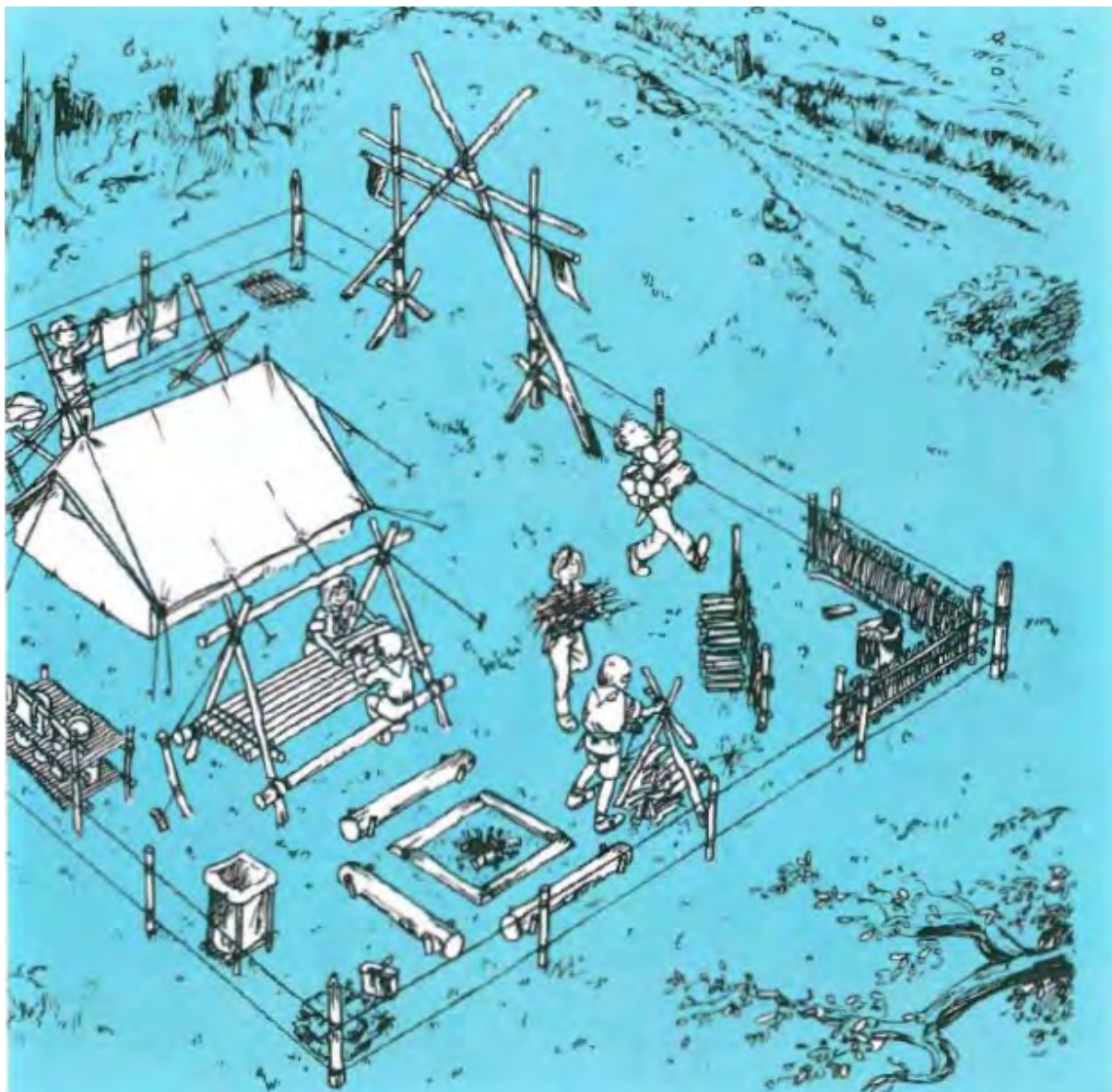
Inden du og din patrulje går i gang med at opbygge jeres lejreplads, så er der nogle ting som I skal tænke over.

- Hvor skal I placere bålstedet? Der skal jo være minimum 3 meter fra kanten af bålet og hen til det nærmeste telt.
- Hvor skal huggeblokken være i forhold til bålpladsen og brændeskjulet. Huggepladsen skal helst ligge i et hjørne, så der ikke hele tiden går spejder forbi.
- Hvor skal spildevandshullet være i forhold til resten af lejrepladsen. Den skal helst være i nærheden af hvor du skal lave mad, men dog ikke for tæt på, da den kan komme til at lugte.

I mens du tænker lidt over hvordan du vil placere de forskellige ting på jeres lejreplads, så kigge vi på hvilke ting som en lejreplads normalt består af.

Den klassiske lejreplads

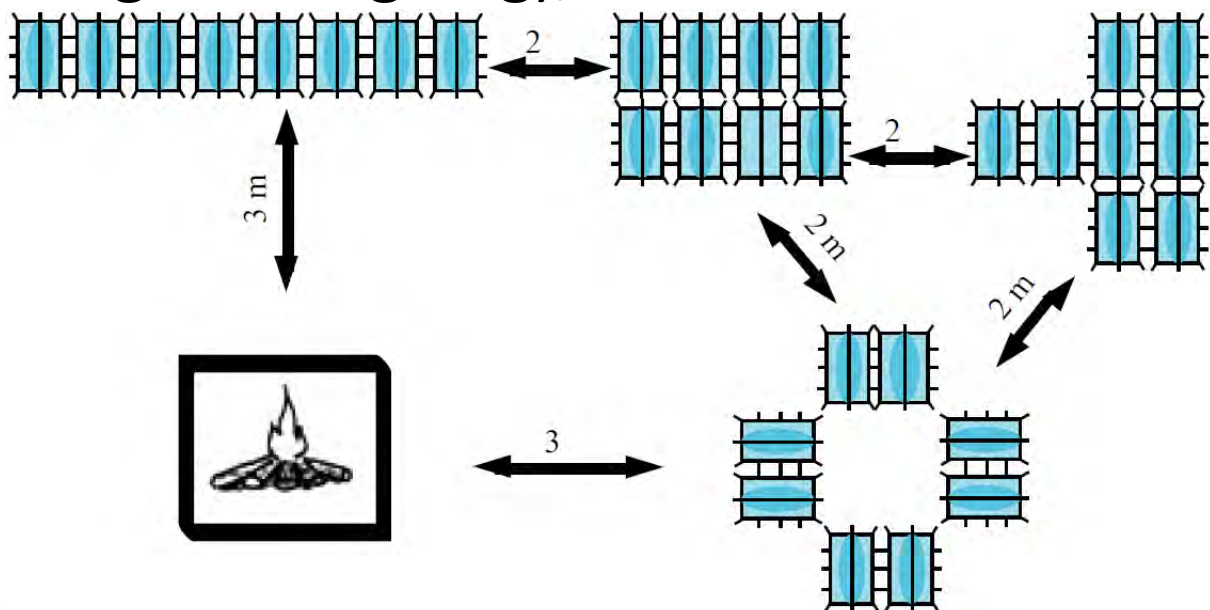

Hvilke ting kan du se som skal bygges?

Sikkerhedsregler ved lejreetablering.

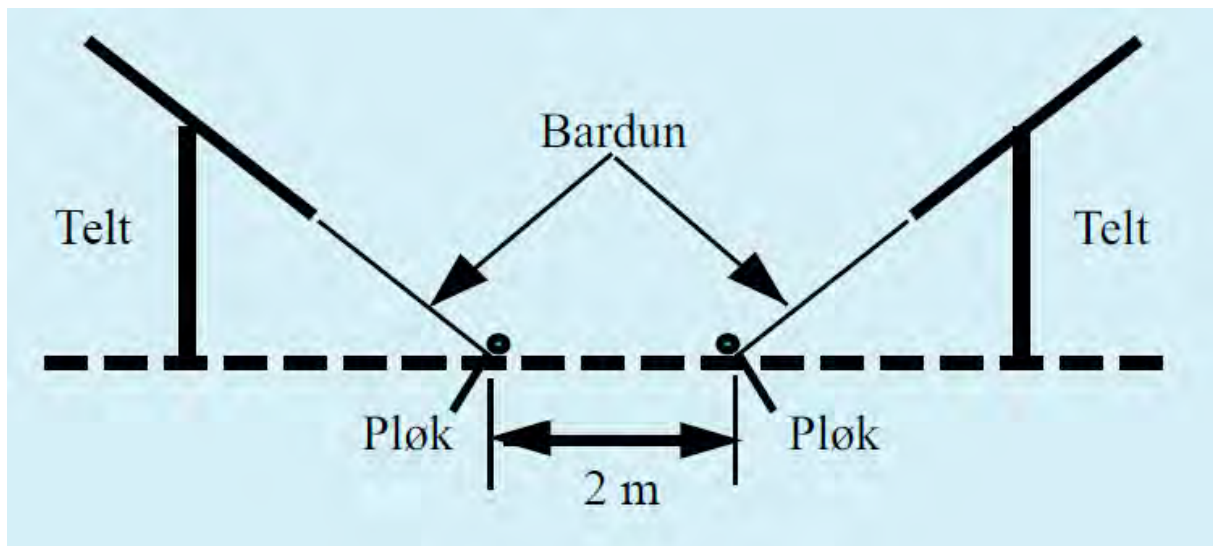
Teltopstilling på lejrområdet:

Teltene kan opstilles i klynger med højst 8 telte. De 8 telte kan opstilles frit efter behov (tilfældigt ordnet, i kreds, i række el.lign. se tegning),

men rundt om denne klynge skal der være et friområde på minimum:

- 2 m til alle sider regnet fra bardun til bardun, såfremt der er tale om standardtelte eller mindre telte.

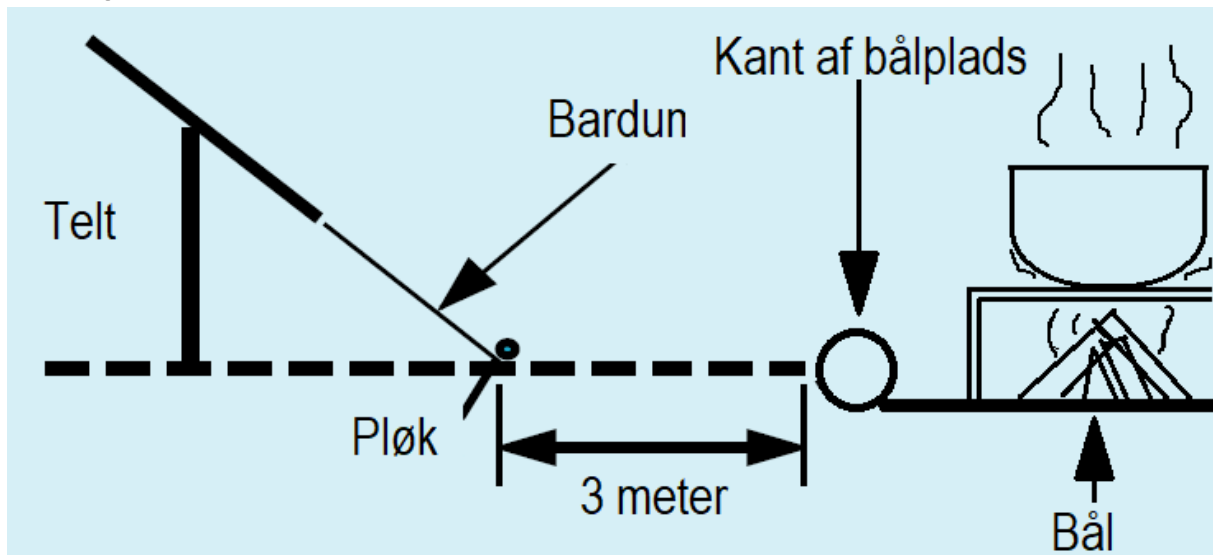

- Et friområde svarende til mindst højden af det højeste telt, såfremt der er tale om telte med en større højde end 2 m, dvs. hvis et telt i en klynge er 3 m højt, så skal der være et friområde på mindst 3 m til alle sider regnet fra bardun til bardun.

Telte, der ikke opstilles i klynger, skal have en afstand regnet fra bardun til bardun på mindst 3 m.

Afstand til bålplads/ildsted:

Der skal altid være mindst 3 m fra det nærmeste telt, regnet fra bardun, til bålpladsens/ildstedets ramme.

For hver klynge på højst 8 telte bør der anbringes:

- En branddasker
- Et håndsprøjtebatteri med 2 x 10 l vand

Nødvendige ting.

- Køkkenbord.
- Spisebord.
- Huggeplads.
- Bålplads.
- Spildevandshul.
- Område til telt/telte.
- Affaldsstativ.

Ting som er gode at have:

- Overdækning til køkken- og spisebord.
- Opvaskebord.
- Indhegning omkring lejrepladsen
- Gammelmandsild.
- Rygsæk og sko holder.
- Brændeskjul.

Prale ting (bare fordi du kan):

- Indgangsportal/tårn.
- Raftesofaer til bålet.
- Hængekøjer tårn.
- Lejreplads i flere etager.
- Overdækket bålplads.
- Vaskeplads.

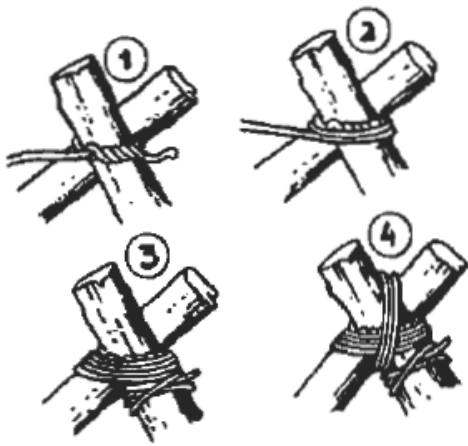
Hvad skal jeg så bygge?

Det kommer helt an på hvad jeres plan i patruljen er. Er I taget på sommerlejr for at bygge amok, eller har I planer om at skulle lave andre ting end at bygge med rafter og snor?

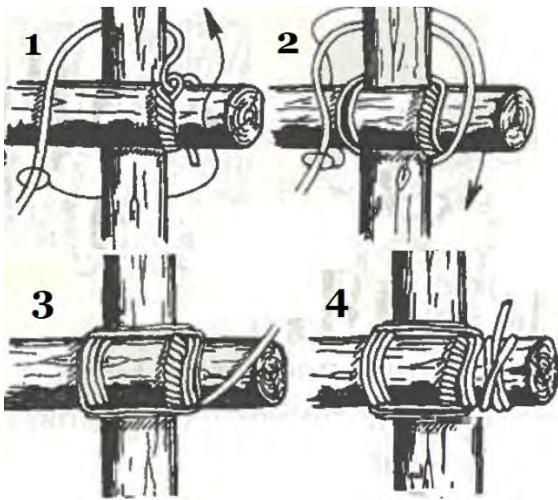
Jo flere andre ting som I skal lave imens I er på lejr, jo færre ting bør I bruge tid på at bygge. I skal dog altid få opbygge de mest nødvendige ting.

Hvordan lære jeg at bygge alle disse ting?

Din leder skulle meget gerne have lært dig hvordan du binder to rafter sammen, enten ved hjælp af krydsbesnøring

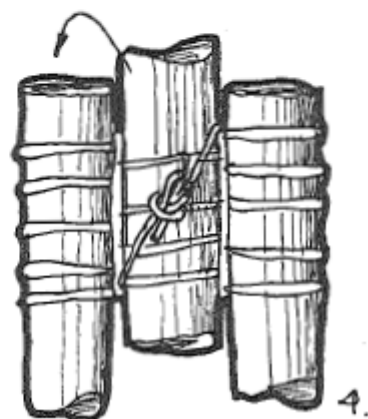
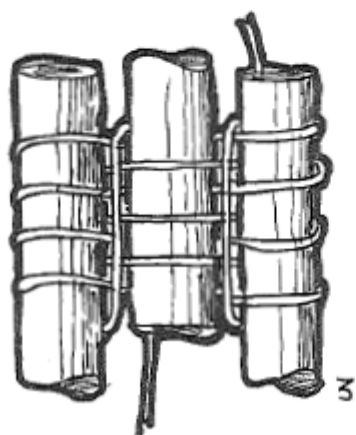
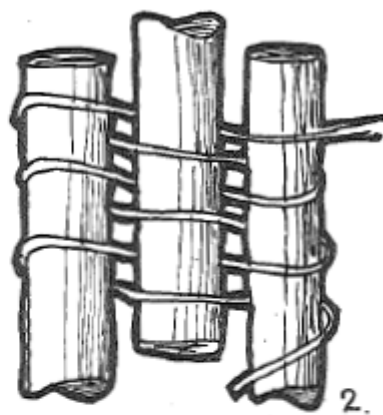
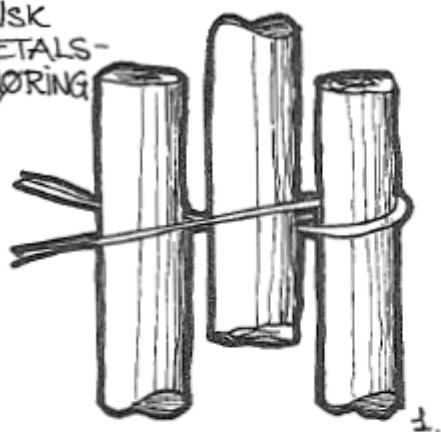

eller vinkelbesnøring.

8 tals besnøring

DANSK
OTTETALS-
BESNØRING

Kan lave de 3 besnøring, og ved du hvordan binder et tømmerstik og et dobbelthalvstik, så vil du kunne opbygge alle de ting som er nødvendige for at lave en lejreplads.

Inden man bygger:

Du kan godt gå ud og begynde at bygge uden en plan...altså hvor svært kan det være 😊,

Men ved du hvor langt der minimum skal være fra en bålplads og hen til et telt?

Hvor mange telte må du slå op sammen, i en klynge?

Hvor langt der skal være mellem to klynger?

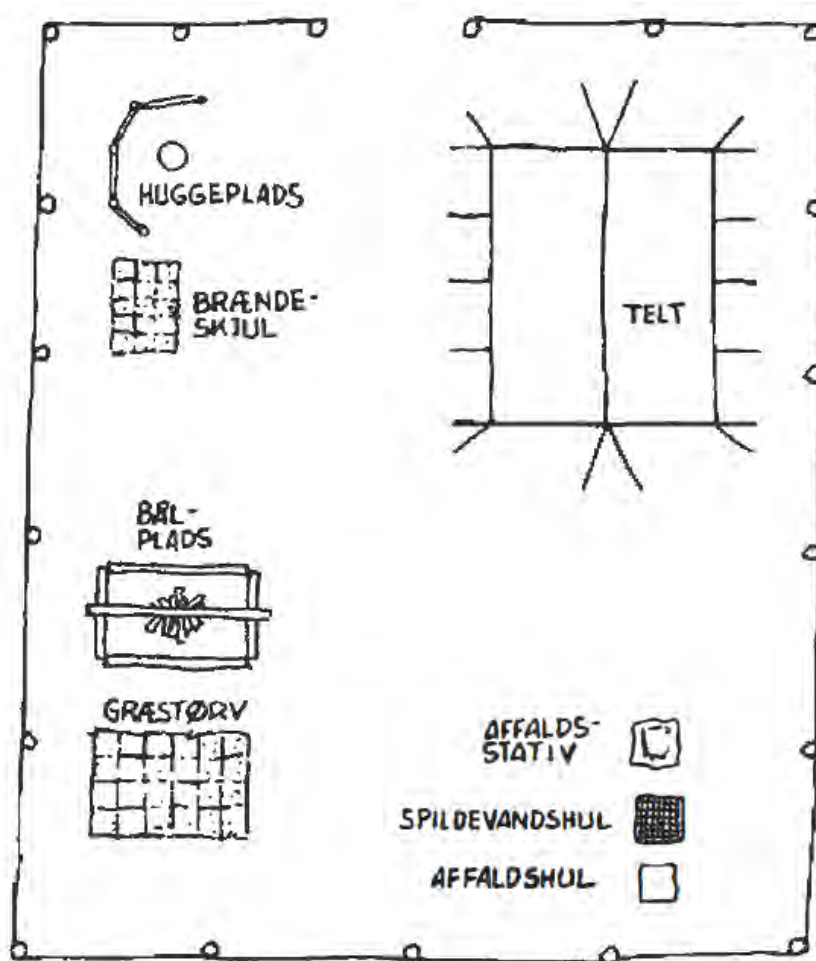
Hvilke ting som er mest praktiske at placere tæt på hinanden på en lejreplads?

Hvis du bare løber ud og går i gang uden en plan, så risikere du, at du bare skal pille nogle ting ned for at bygge dem op igen et andet sted. Det er selvfølgelig ikke et problem hvis du elsker at bygge op og rive ned. Det er ikke så godt hvis du gerne vil bruge tide på en sommerlejrre på noget andet.

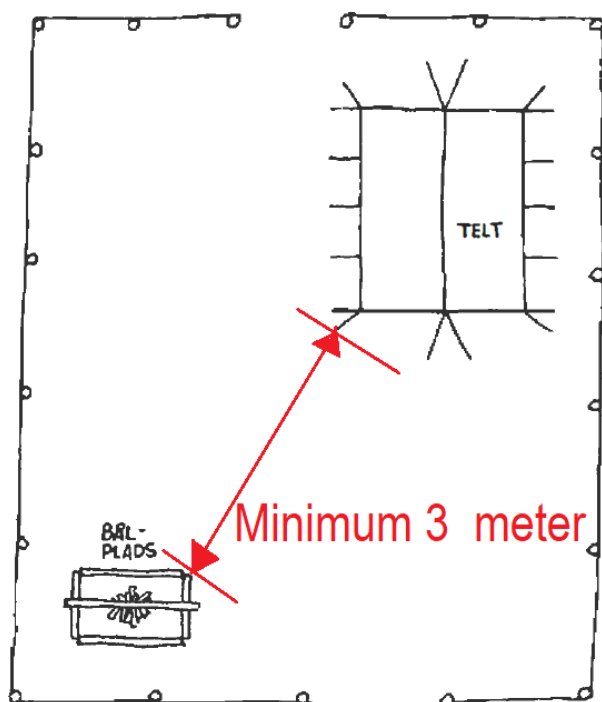
Hvis du heller vil bruge tiden når du er på lejre, på spændende aktiviteter og hygge, så starter du med at lave en tegning over hvor I, i patruljen, vil placere de forskellige ting.

En tegning kunne se således ud:

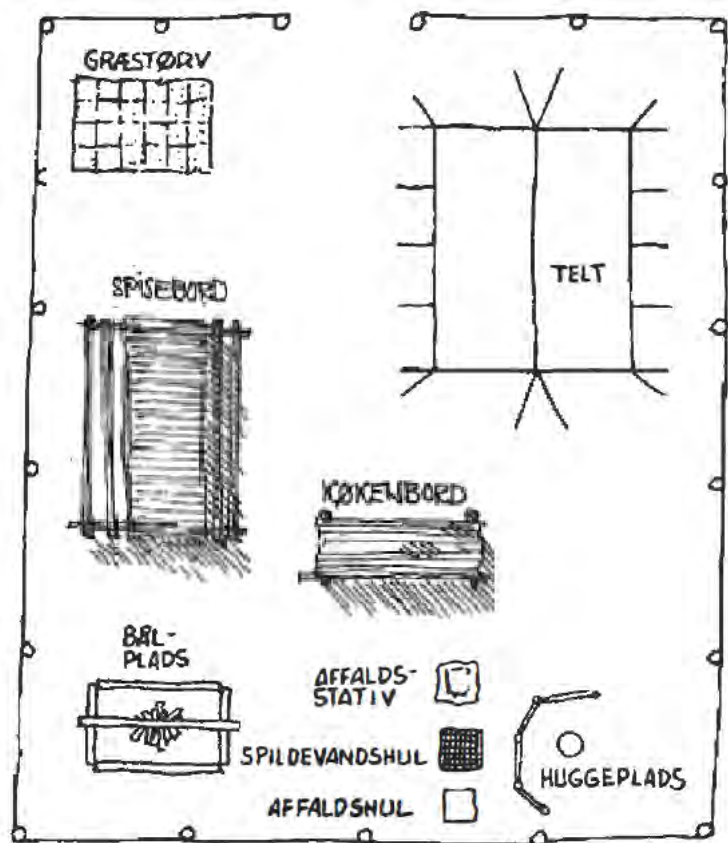

Tegning af lejreplads

Hvis du aldrig har prøvet at lave en tegning/plan over en lejreplads før, så er det en god ide at starte med at lave en simpel tegning. Det kunne være en lejreplads med kun et telt og en bålplads.

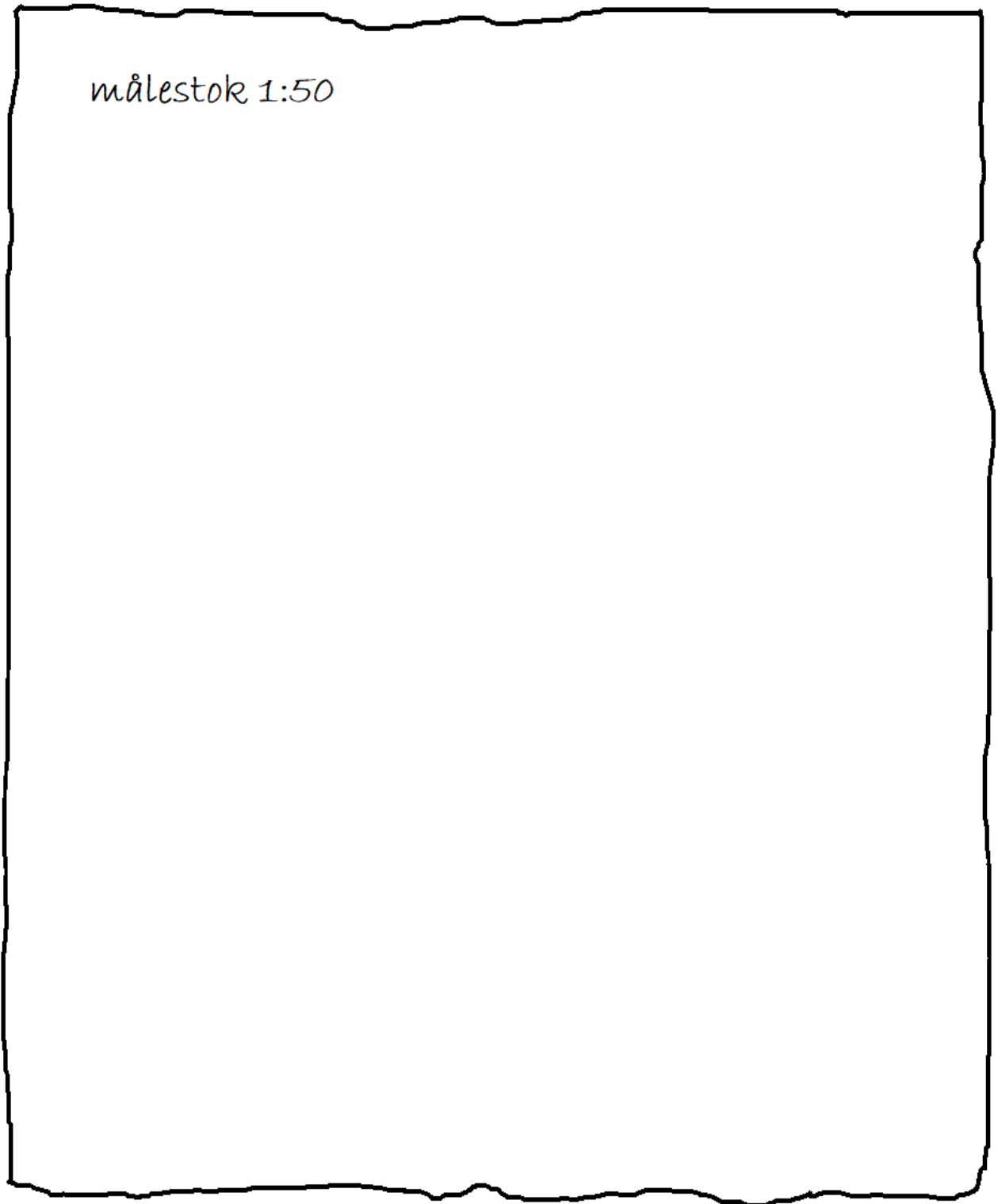

Når du har sikret at der er plads, så kan du begynde at tegne nogle flere ting på planen over din lejreplads. Husk minimum afstanden på 3 meter!

Det er ikke nemt at få plads til at det som man gerne vil bygge, så det er en god ide at øve sig i at indrette forskelle lejrepladser som har forskellige størrelser. Hvad nu hvis lejrepladsgrunden ikke er firkantet, men rund i stedet for? Kan vi få plads til det hele?

Husk at din tegning skal være i det rigtige størrelsesforhold ("målestok forhold")

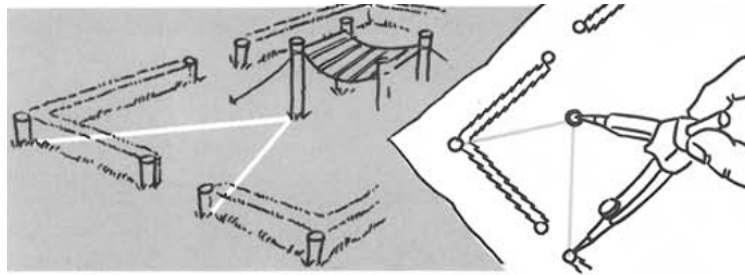
Mål på tegningen til mål på lejlighedspladsen:

Du har lave en flot tegning over hvor den forskellige ting skal stå. Du har sikret at sikkerhedsanstanden er gode nok, men hvordan sikre du at tingene komme til at stå på det rigtige sted, når I opbygger lejlighedspladsen?

Der er flere måder at gøre dette på.

Vi skal kigge på 3 forskellige måder at oversætte en tegning til virkelig lejlighedsplads.

Placering af elementer ved hjælp af længder

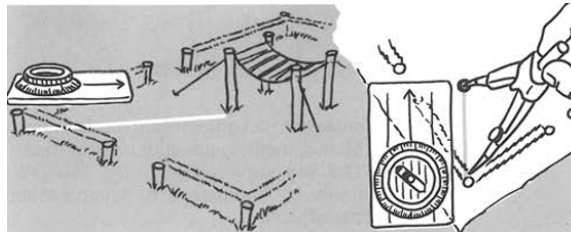
Spejderlex, Kort og kompas, side 174.

Du kan måle hjørnepunkterne på de forskellige ting på din tegning med en passer eller en lineal, og omregne afstanden fra cm til meter. Du kan nu ved hjælp af et målebånd, eller en snor, finde ud af hvor de forskellige ting skal stå ude på lejrepladsen.

Start i det ene hjørne af tegningen/ lejrepladsen og placere tingene ud fra dette hjørne. Det er nemmer og hurtigere at bruge tid på at måle op, end at skulle bygge op, og rive ned, for så at bygge op igen.

Placering af elementer ved hjælp af et kompas og forskellige længder:

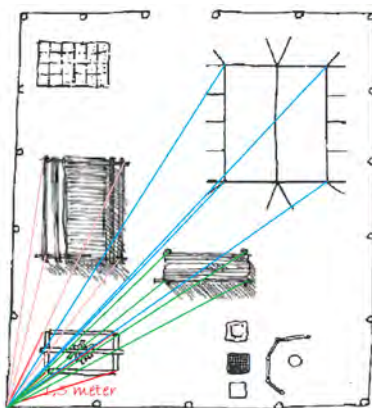
Vælg et startpunkt f.eks. et bestemt hjørne af din tegning.

Spejderlex, Kort og kompas, side 174

Bestem retning og længde af elementet på din tegning. Mål retningen og afstanden ud ved hjælp af et kompas og målebånd.

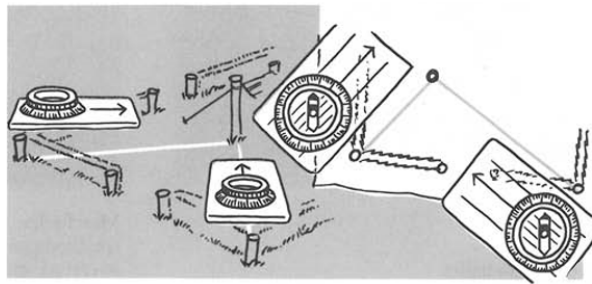
Hvis du er smart så har du tegnet retninger og længder ind på den tegning, så går det meget hurtigere med at måle op hvor de forskellige ting skal stå på lejrepladsen

Telt: 10 meter - 46 grader
15,5 meter - 45 grader
12,5 meter - 60 grader
13 meter - 30 grader
køkkenbord: 7 meter - 48 grader
6,5 meter - 55 grader
9 meter - 65 grader
8,5 meter - 70 grader
Bålplads: 1,5 meter - 45 grader
XX

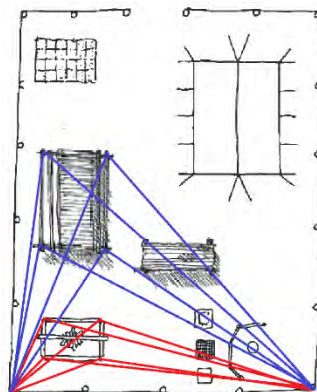
Placering af elementer ved hjælp af kompas:

Tegn nord & syd linjer (meredianer) på din tegning. Udvælg to hjørner som du måler alt ud fra.

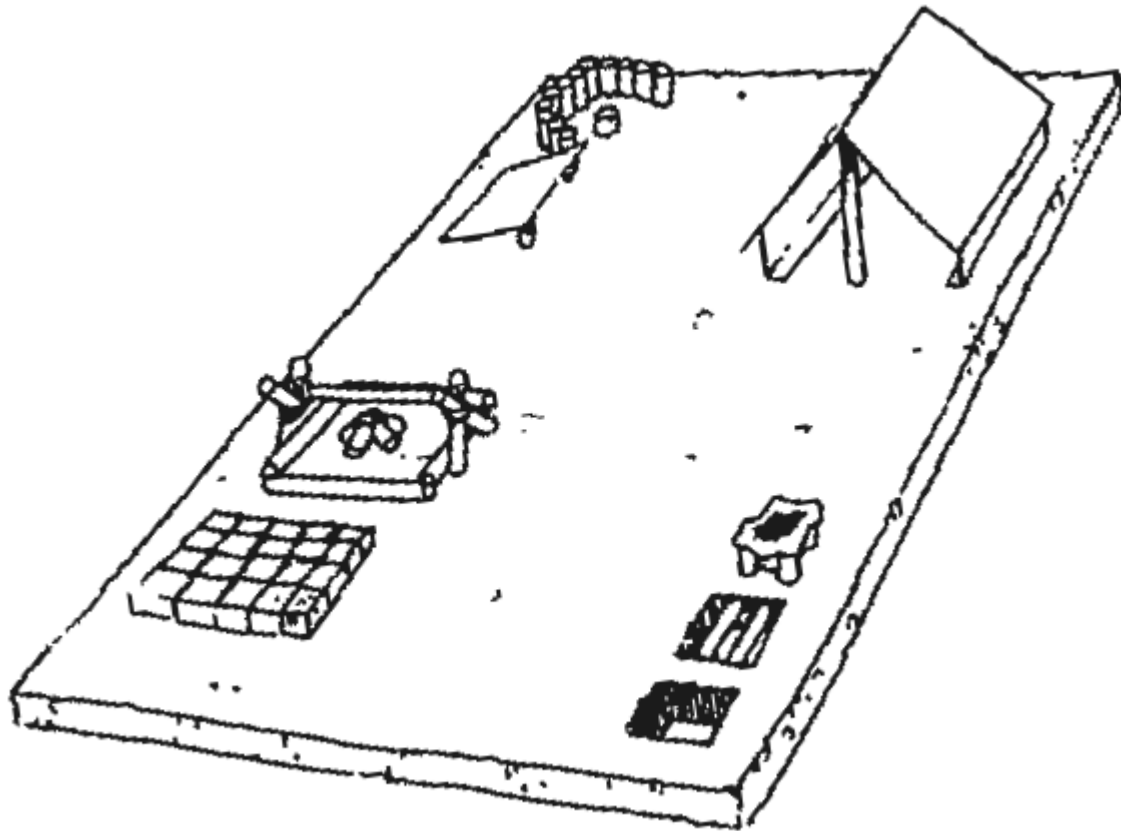
Spejderlex, Kort og kompas, side 174

Opmål placeringen af dine elementer ved at tage retningerne fra din tegning, og brug dem til at måle op på din lejreplads. Der hvor stregerne krydser hinanden er stedet hvor dine ting skal stå på lejrepladsen.

Lejrepladsmodelen:

Når I har øvet jer i hvordan I tegner den/de patruljelejrepladser I godt kan tænke jer at opbygge jeres lejre, så er det en god ide at øve sig i at bygge de forskellige ting, i den samme målestok, og placere dem på en plade som viser størrelsen på jeres lejreplads. På den måde kan I lave et modellandskab af jeres patruljelejreplads. Det er meget nemmer at flytte rundt på de forskellige modeller, end hele tiden at skulle lave en ny tegning.

Ved at bygge tingene i den samme størrelse, så har I muligheden for at se om der er plads til alle de ting som I ønsker at bygge, inden I bygger dem ude

på lejrepladsen. Det er ikke vigtigt om besnøringerne er rigtige. Det er vigtigt om der er plads nok på jeres lejreplads til de ting som I gerne vil bygge, og om I kan overholde sikkerhedsafstande.

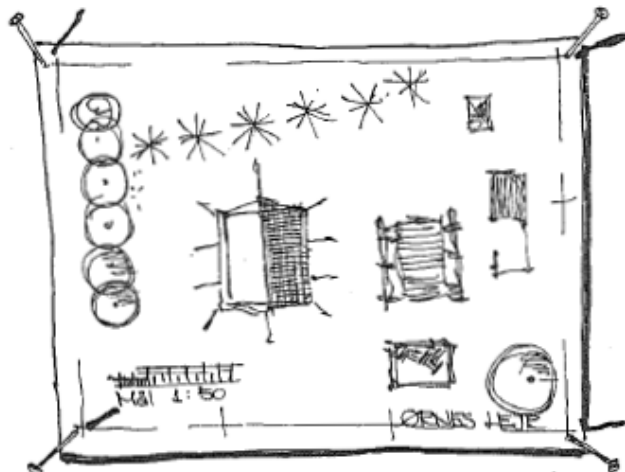
Man bliver kun god til noget, hvis man øver sig, og bliver ved med at øve sig.

Opgave: lejrindretning.

- Lav en liste over de ting som I vil bygge.

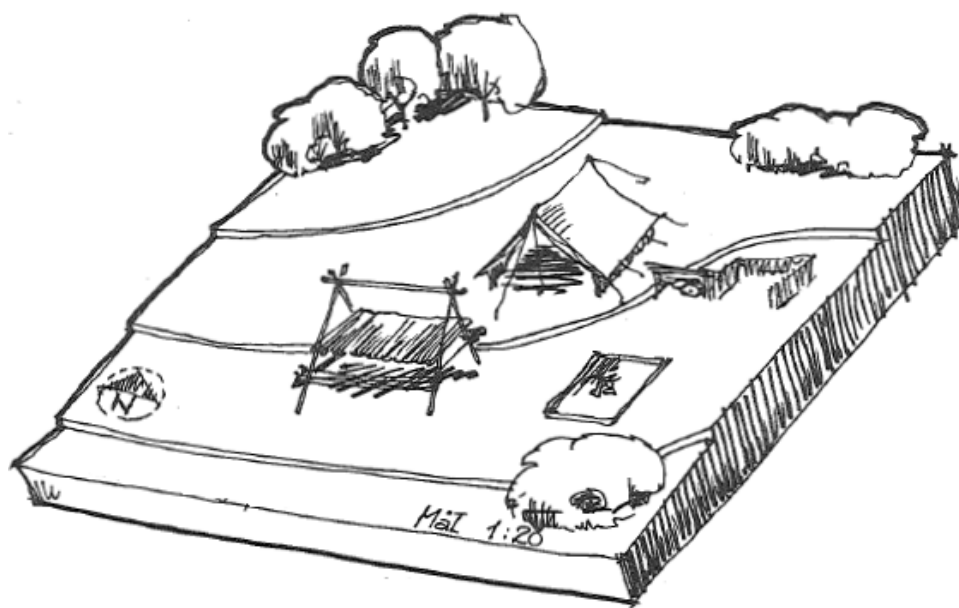
- Tegn en plan over indretningen af en patruljelejr.

Husk målestoksforhold.

1:50 betyder, at 1 cm på tegningen er det samme som 50 cm i virkeligheden.

- Lav en model af en patruljelejrplads.

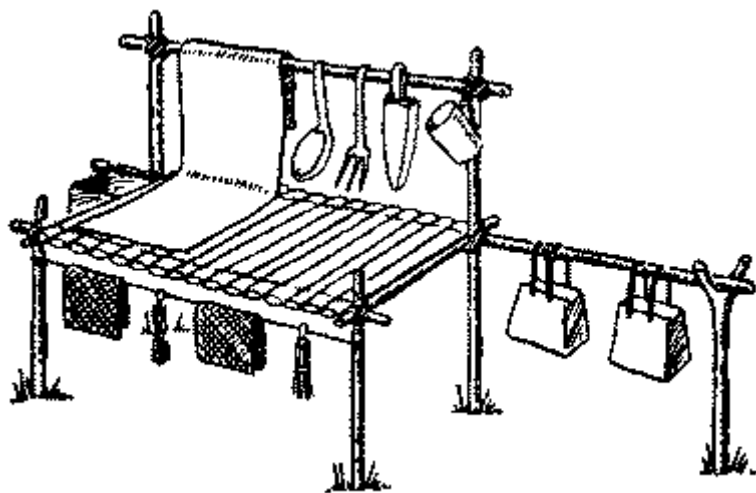

Prøv nu at lave en indretning (tegning) af en gruppelejrplads, altså en tegning af en lejrplads med plads til alle patruljetelte, og hvor I er fælles om de andre ting, f.eks. køkkenbord, bålplads osv.

Elementer i lejreetablering:

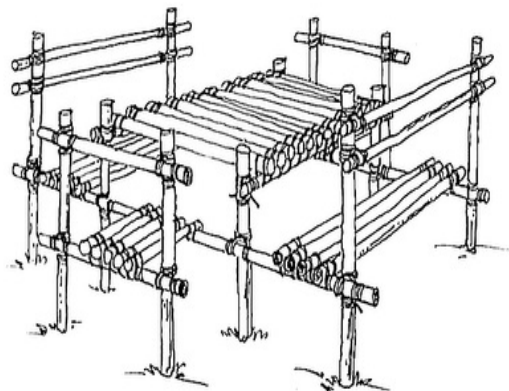
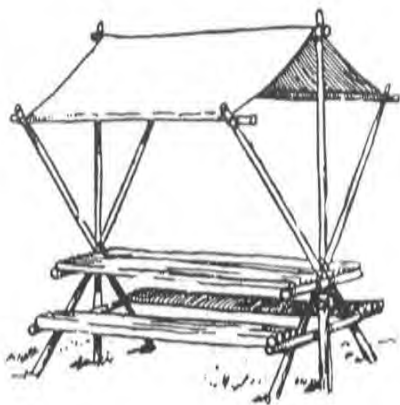
Om køkkenbordet.

Et køkkenbord er stedet hvor maden klargøres inden den skal tilberedes over bålet. Der findes mange forskellige måder at opbygge et køkkenbord på. Det vigtigste er at du skal huske på at alle i patruljen kan bruge bordpladen til at ordne maden inden den skal på bålet. Så hvis I har en meget forskellige højde i patruljen, så kan det være en fordel at lave et køkkenbord i to højder, så alle kan stå ved bordet om arbejde. Det er en fordel hvis bordet har en plan overflade, så kød og grønsager ikke ruller ned på jorden. Det er også en god ide hvis man laver hyller, eller kroge, som man kan have udstyr, skåle eller gryder lige ved hånden.

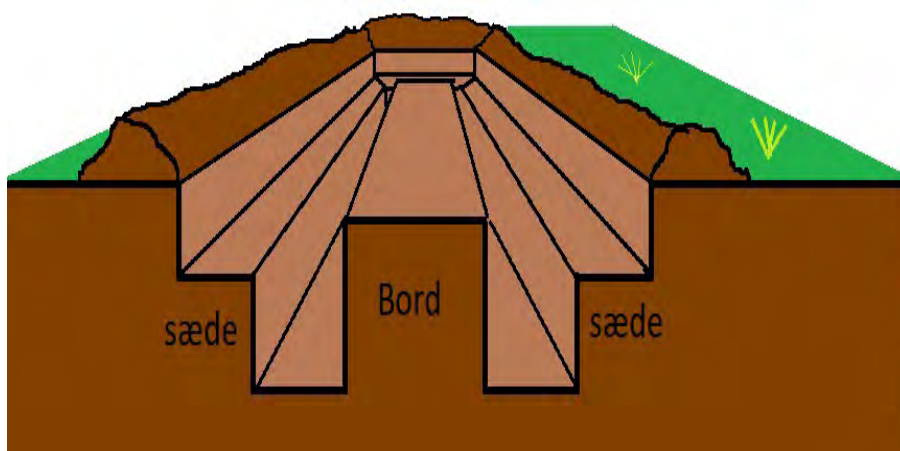

Om spisebord.

Spisebordet er det sted hvor du sammen med din patrulje skal sidde i fred og ro og spise. Der findes mange måder at lave et spisebord på, og det er kun fantasien som sætter grænserne. Det vigtigste ved et spisebord er, at du skal kunne sidde ordentligt ned og spise dig mad, uden at hælde den på jorden, eller ud over dig selv. Skal du kunne sidde i tørvejr og spise selv om det regner, eller vil du sidde, og spise, i 3 meters højde?

Eller hvad med et jordspisebord?

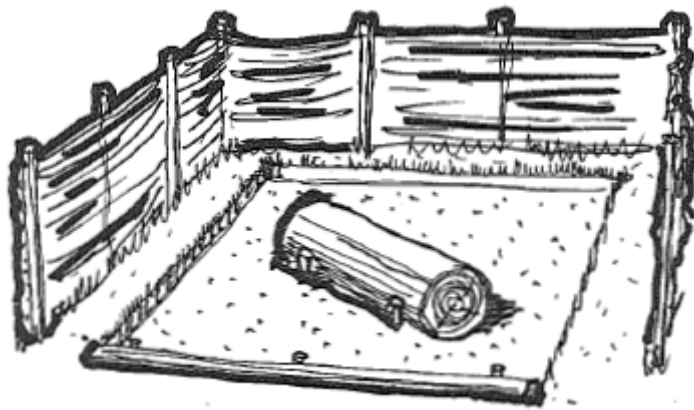
Husk, når du sammen med patruljen laver jeres spisebord, så kan alle kunne sidde ordentligt og spise. Det hjælper ikke, hvis de mindste i patruljen ikke kan nå op til bordet, og sidder med næsen nede i maden, fordi afstanden mellem sædet og bordpladsen er for stor.

Om huggeplads.

En huggeplads er et indrammet område, som kun bruges til at hugge eller kløve brænde. Der er dog nogle spejdergrupper, som også bruger området som snitteområde, da man slipper for at skulle samle spåner op på hele lejrepladsen, når man skal nedbryde lejren. En huggeplads laves for at sikre, at der kun hugges et sted på lejrpladsen. Den indhegnes for at spåner ikke skal flyve over hele lejrpladsen og for at skabe afstand mellem den, der hugger med øksen og de andre. Den vigtigste del af en huggeplads er en god huggeblok, så en plan og som ikke vælter når man bruger den. En huggeplads bliver normalt placeret i et hjørne af lejrepladsen og tæt på bålstedet, så man ikke behøver at gå så langt, hvis man lige

har brug for at kunne kløve en pind til at kunne tænde op i bålet.

Der er nogle spejdergrupper som placere brændeskjulet inden for indhegningen af huggepladsen. Det er vigtigt at huggepladsen er stor nok til at der er plads nok til at kunne kløve brænde på en god og sikker måde.

Om bålplads:

Bålpladsen er en vigtig del af en lejreplads. Det er bålpladsen som sikrer, at du kan lave mad over bål på en sikker og forsvarlig måde. En bålplads til madlavning er normalt ikke alt for bred, da det så bliver svært at nå ind til gryderne uden at skulle stå i bålpladsen. En typisk bålplads er 1,5 meter i bredden og 2 meter i længden. Skal I være flere patruljer om at dele en bålplads, så gør I bare bålpladsen længere.

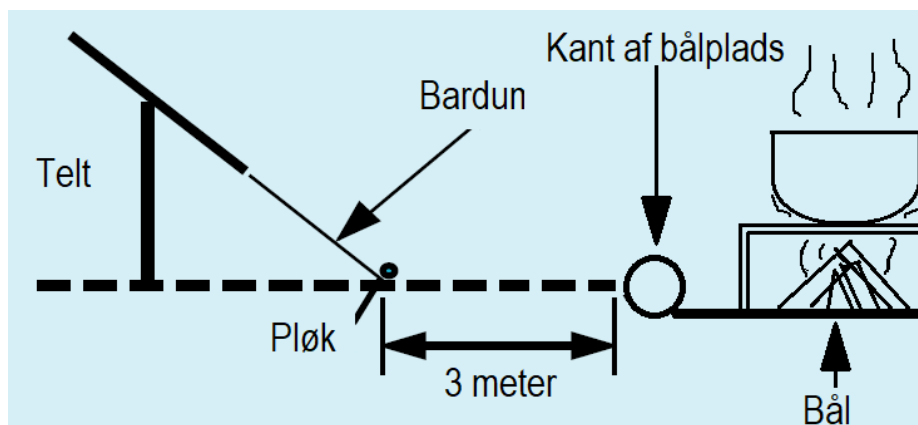
Husk at de græstørn som I graver op, skal bruges igen, når bålpladsen

nedlægges igen. Så dem skal I passe på godt.

Lav en kant langs hele bålpladsen så I ikke træder græskanten ned.

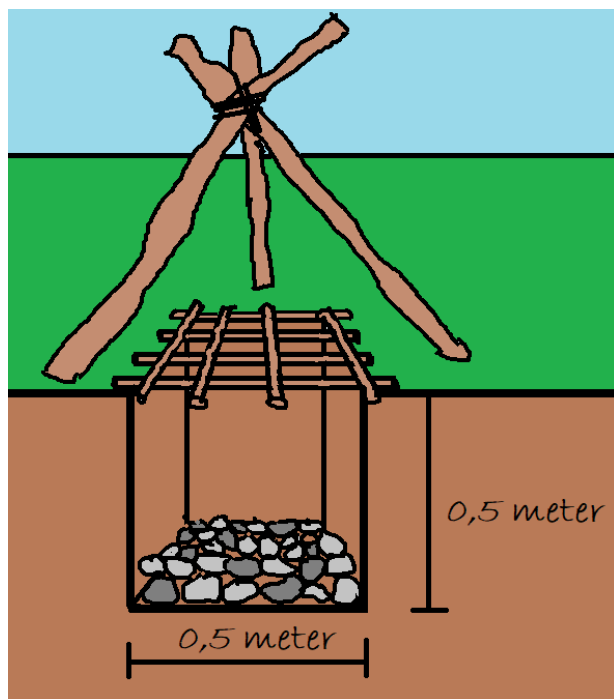

Det er vigtigt at I overholder afstandskravene når I vælger placeringen af bålpladsen – huske at der skal være minimum 3 meter fra kanten af bålpladsen og hen til den nærmeste ting på lejrepladsen

Om spildevandshul:

Et spildevandshul skal minimum være $\frac{1}{2}$ meter dybt, $\frac{1}{2}$ meter i bredden og $\frac{1}{2}$ meter i længden. Hullet skal være dybere og større hvis det er ler jord som I grave i, fordi vandet ikke så let kan sive væk fra hullet.

Det er altid en god ide at placere spildevandshullet (også kendt som fedtfælden) i kanten/hjørnet af

lejlighedspladsen, men stadigvæk i nærheden af køkkenet bordet.

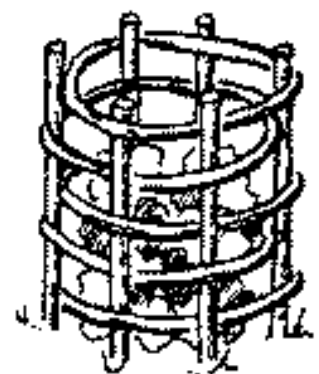
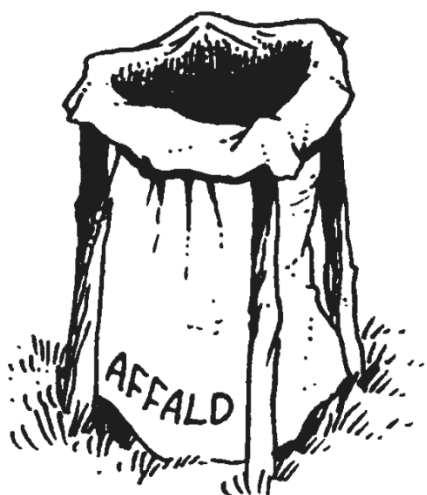
Spildevandshullet skal være markeret med en trekants-buk, så du og resten af patruljen ikke ved et uheld falder i hullet. I bunden af spildevandshullet skal der helst være placeret en masse knytnæve store sten, de er med til at sikre at hullet ikke falder sammen når du hælder vand ned i hullet. Oven på hullet placeres en rist lavet af grene og et net/filter lavet af græs eller stof, som skal fjerne alle som ikke er vand (madrester med mere).

Man laver et nyt net/filter hver dag så det ikke kommer til at lugte, det brugte net/filter brændes af eller smides ud sammen med affaldet.

Om affaldsstativ:

Når du er på lejre tur laver du en masse affald, noget er fra den mad som du er med til at lave over bål og andet er fra slik, is og sodavand m.m.

Vi kan ikke bare lade affaldet ligge opfyldte på lejrepladsen, så vi er nød til at bygge et stativ til at kunne opbevare affaldet. I gamle dage brændte man det af og gravet resterne ned. Det må man ikke længere! I dag skal affaldet sorteres, så det meste kan genbruges.

Om område til telt/telte:

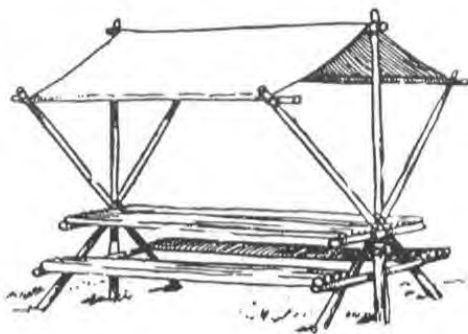
Den del af lejrepladsen, hvor I skal placere jeres telt, skal være få fladt som muligt, og uden alt for mange knolde eller græstuer – de er ubehagelige at ligge på. Placere ikke teltet på en ”bakketop” eller i et ”hul”. Vinden er kraftigere på toppen af en bakke, og hvis det skulle regne, så samler alt vandet sig i bunden af hullet.

Spejdernes lejre 2017

Om overdækning til køkken- og spisebord:

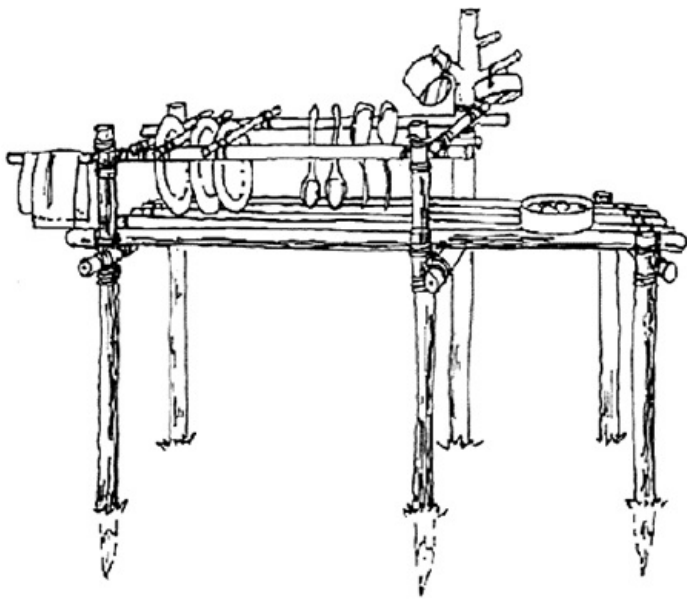
Er der udsigt til at der kommer regn eller hedebløge imens du er på lejre, så kan det være en stor fordel at du laver en overdækning til køkken- og spisebord. I vil kunne arbejde, og spise, i læ for regnen og i skygge for solen.

Tænk over, hvordan du kan et tag på bordet inden I går i gang med at bygge det.

Om opvaskebord:

Det kan være en fordel, at lave et bord til at klare opvasken på, så det bord hvor du spiser, eller laver mad på, ikke bliver smurt ind i sæbe eller skidt.

Du kan lave opvaske bordet med tørrestativ til bestik og viskestykker.

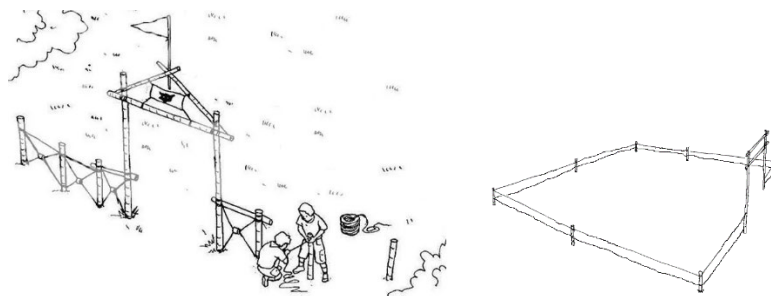
Kan du også lave et opvaskebord hvor opvaskebaljen er en del af bordpladen?

Om indhegning omkring lejrepladsen:

En indhegning omkring lejrepladsen er med til at begrænse mængden af spejder som vælger at gå igennem jeres lejreplads for at komme fra A til B.

En indhegning er også med til at sikre at der ikke er andre som ved et uheld bygger inde på jeres område.

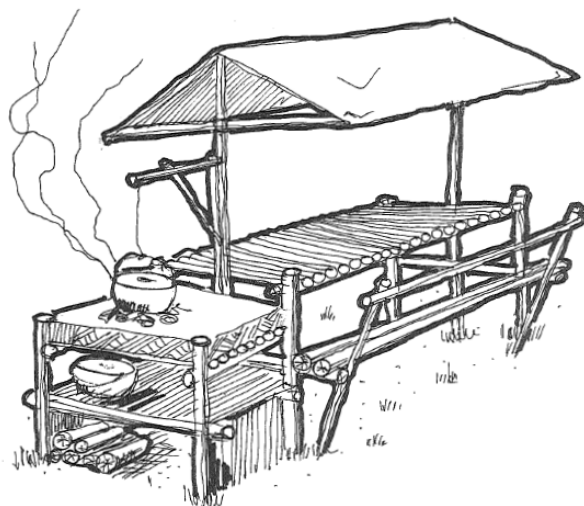
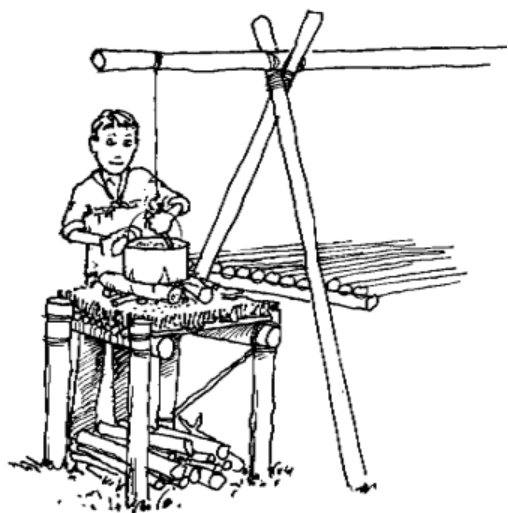
En indhegning kan laves på mange forskellige måder.

Det er op til jer at bestemme hvor meget tid og energi som I ønsker at bruge på at lave en indhegning.

Om gammelmandsild:

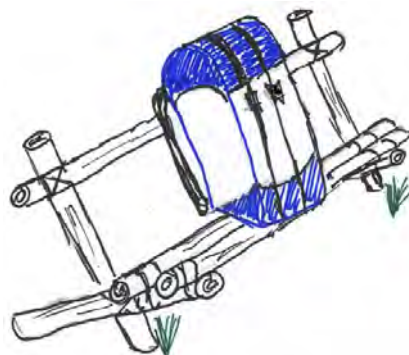
Gammelmandsild, er en bålplads til madlavning som er blevet hævet op fra jorden, så du slipper for at bøje ryggen, når du skal lave mad. Det er vigtigt at du laver stativet som skal bære bålpladsen solidt og stabilt så den ikke vælter eller falder sammen.

Oven på din stativet ligger du et lagt med græstørv, med jordsiden opad, og et lagt med løs jord.

Om rygsæk og sko holder:

Har du/ I tiden så er det bare om at få lavet et "stativ" til at holde jeres rygsække og/eller sko. Der er ingen grund til at din rygsæk skal ligge på jorden.

Det er muligt at lave stativ både til sko og rygsække inden under apsissen til patruljeteltet. Stativerne er med til at holde dine ting tørre, og det bliver også mere plads i teltet, hvis rygsækkene står ude under apsissen .

Om brændeskjul:

Et brændeskjul holder brændet tørt i regnvejr.

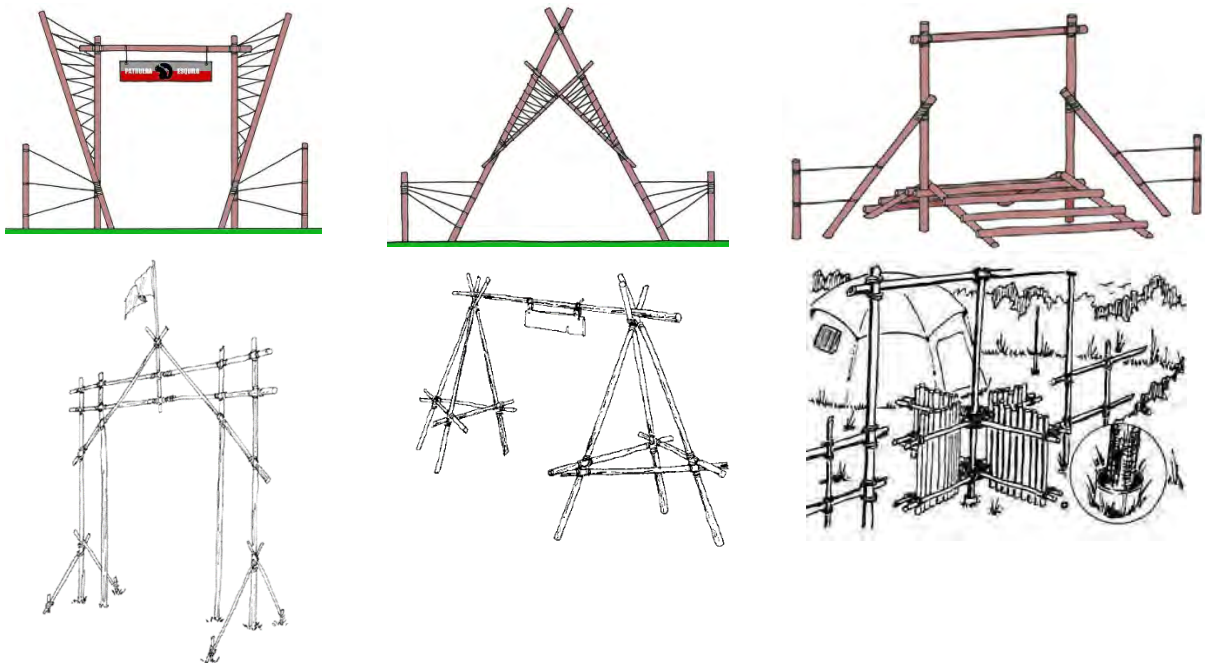
I kan lave taget på brændeskjulet af mange forskellige materialer, granris, græstørv, regnslag, teltunderlag osv. I kan også lave et "tag" af vandtæt stof med jeres patruljetotem på.

Der benyttes to teltstænger (dem med spidsen), til at holde "taget", og der sættes pløkker i hjørnerne af stoffet.

Om indgangsportal/tårn:

Der er virkelig mange forskellige måder at lavet en indgangsportal på. I nogle grupper bygger spejderne en særlig indgangsportal for at vise andre spejder, at det er her gruppen bor.

Har din gruppe en særlig indgangsportal som I altid bygger når I er på lejre?

Hænger I gruppen-/patruljens navneskilt op på indgangsportalen?

Der er nogle grupper som bygger kæmpe indgangstårne, så man kan komme op i og se ud over hele lejren.

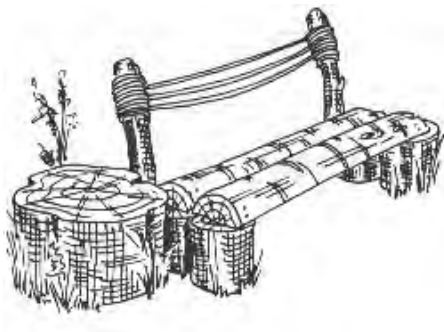

Spejdernes lejre 2017

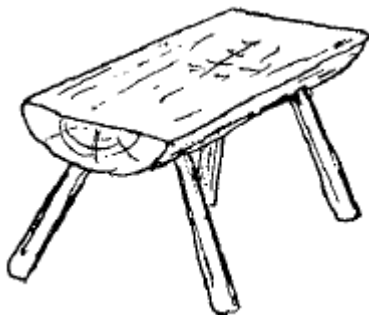
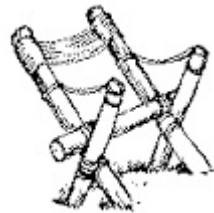
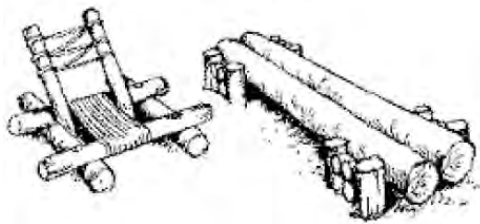
Hvor højt har du været op i et spejder
tårn?

Om raftesofaer til bålet:

Vil Du, og resten af din patrulje, sidde på jorden rundt om bålet, eller vil I heller slænge jer på jeres hjemmebyggede raftesofaer. Det er op til jer!

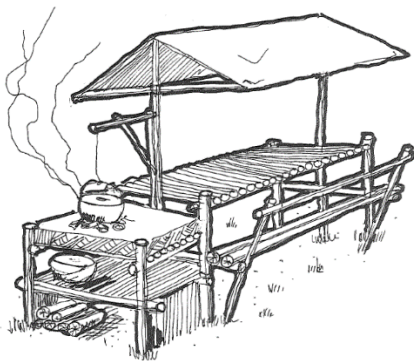

I kan også bruge tiden på at lave stole og skamler.

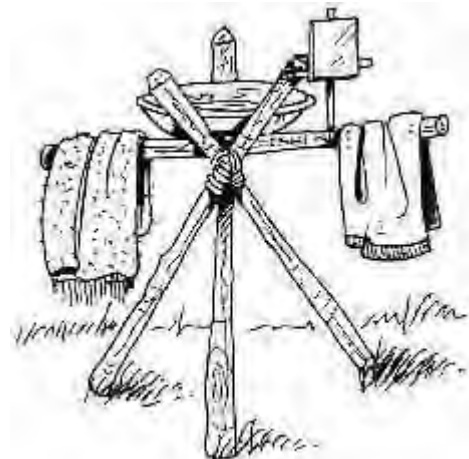
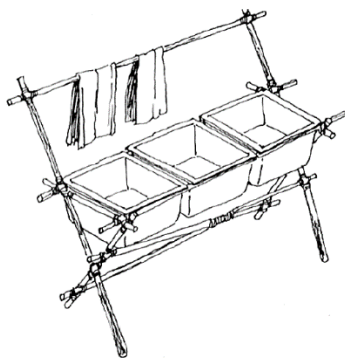
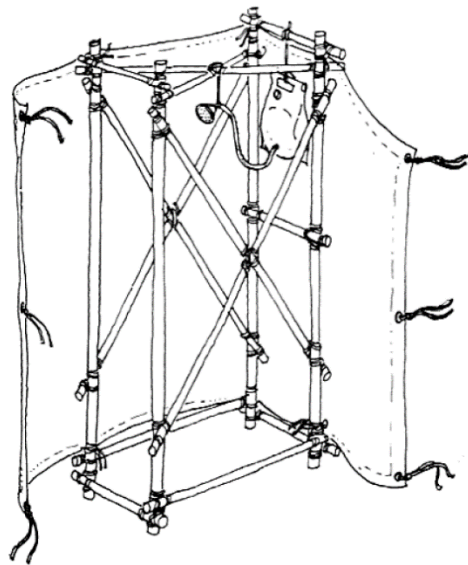
Om overdækket bålplads:

En overdækket bålplads kan være en stor fordel hvis der er udsigter til at det kommer til at regne meget imens du er på sommerlejr. Det er meget nemmer at tænde et bål, når det ikke vælter ned med vand i bålpladsen. Det er også sjover at lave mad eller vaske op når man ikke står og bliver gennemblødt.

Om vaskeplads:

En hel uge uden at have været i bad, er ikke nogle god ide. Få du ikke vasket dig, så stinker du! og du slæber en masse skidt med ind i din sovepose. For at undgå at stinke, så kan det være en god ide at lave en vaskeplads, eller et brusebad.

Løsninger:

PATRULJEKASSE – løsning - hvad skal der være i den?

- Brødkniv
- Urteknive
- Skrællekniv
- Kokkekniv
- Rivejern
- Fileteringskniv
- Køkkensaks
- Ostehøvl
- Dåseåbner
- Slibesten
- Skærebræt (kød og grøntsager)
- Brun sæbe
- Opvaskebaljer, 2 stk.
- Opvaskebørster
- Opvaskemiddel
- Stålopvaskesvampe
- Grydesæt, stor/mellem/lille og låg
- Båljern til at stille gryderne på.
- Pande

- Paletkniv, træ/stål/plast
- Grydeløftere
- Grydeskeer, lange af plast/træ
- Krydderier
- Sukker
- Salt og peber
- Målebægere
- Dørslag
- Opøseske
- Røreskåle, plast
- Piskeris
- Sigte
- Husholdningsfilm
- Alufolie
- Foldevanddunk
- Bøjlesav
- Arbejdshandsker
- 1 flaske petroleum/lampeolie
- Flere tændstikæsker
- Håndøkser
- Foldespade
- Mukkert
- Pløkhammer
- Petroleumslamper
- 1 rulle med små fryseposer
- 1 rulle sorte affaldssække
- 1 komplet Førstehjælpskasse

- Viskestykker

Hvad skal ikke med!!!

- Boombox
- 100 stk. Anders And blade.
- Mobiltelefon.
- Forlængerledning.
- Mikrobølgeovn.
- Computerspil.
- Håndvask.
- Motorsav.
- 5 kg blandet slik.
- 1,5 liter cola.
- En hovedpude.
- Højtaler.
- Sofa.
- Opvaskemaskine.
- Veber gril.
- Kastestjerner.
- Havebord.
- Svømmepøl.
- Hængekøje.
- Lille søster eller lille bror.
- Potteplante.
- Emhætte.
- Bamse.
- Øl.
- Generator.
- Computer.
- Skolebøger.

Inden man bygger - løsning:

- Men ved du hvor langt der minimum skal være fra en bålplads og hen til et telt? - **3 meter fra yderkant af bålpladsen til bardunen på teltet**
- Hvor mange telte må du slå op sammen, i en klynge? - **8 stk.**
- Hvor langt der skal være mellem to klynger - **2 meter fra bardun til bardun hvis det er normal telte ellers højden af det største telt.**

[illegible]

Spejderløftet

Jeg lover at holde spejderloven

Spejderloven

Den, der er med i spejdernes
fællesskab, gør sit bedste for:

- at finde sin egen tro og have respekt
for andres
 - at værne om naturen
 - at være en god kammerat
- at være hensynsfuld og hjælpe andre
 - at være til at stole på
 - at høre andres meninger og
danne sin egen
- at tage medansvar i familie og
samfund

Motto

Vær beredt